

N^{ro}. 40.

N^{ro}. 40.

Bromberg, den 1sten Oktober 1824.

Bydgoszcz, d. 1^{ego} Październ. 1824.

Allerhöchste Sanction des Regulativs vom 28. April d. J., den Hausirhandel und die Gewerbe betreffend. d. d. den 21. Mai 1824.

Den Mir mit Ihrem Berichte vom 28. v. M. vorgelegten Entwurf zu einem Regulativ, betreffend den Hausirhandel und die Gewerbe, welche im Umherziehen betrieben werden, habe Ich meine Order vom 5. Juli v. J. und dem Gutachten des Staatsraths gemäß befunden. Ich genehmige daher dessen Inhalt hierdurch und ermächtige Sie, dieses Regulativ durch die Gesessammlung zur allgemeinen Nachachtung bekannt machen zu lassen.

Berlin, den 21. Mai 1824.

Friedrich Wilhelm.

An
die Staats-Minister Graf v. Bülow,
v. Schuckmann und v. Klewitz.

Naywyższe zatwierdzenie regulaminu z dnia 28. Kwietnia r. b., tyczącego się handlu po domach i procederów. Z d. 21. Maja 1824.

P
rzełożony Mi w raporcie WPP. z d. 28. z. m. projekt regulaminu, tyczącego się handlu po domach i procederów, chodząc lub jeżdżąc sprawowanych, znalazłem odpowiednim Mojemu rozkazowi z d. 5. Lipca r. z. i zdaniu Rady Stanu. Zatwierdzam więc ośnowę tego, i upoważniam WPP. do ogłoszenia tegoż regulaminu przez Zbiór Praw w celu zastosowania się do niego.

Berlin, dnia 21. Maja 1824.

Fryderyk Wilhelm

Do
Ministrów Stanu Hrabi Bülowa,
Szukmana i Klewicza.

Regulativ über den Gewerbbetrieb im Umherziehen, und insbesondere das Hausiren. Vom 28. April 1824.

Einführung.

Bei der Anwendung der in dem Gewerbesteuer-Gesetz vom 30. Mai 1820, §§ 20. bis 24. einschließlic, §§ 37. Litt. b. 38. und 40. enthaltenen Bestimmungen über den Hausirhandel und die Gewerbe, welche im Umherziehen getrieben werden, und deren Verbindung mit den in den einzelnen Provinzen zur Zeit noch bestehenden, sehr verschiedenen gesetzlichen Vorschriften über diesen Gegenstand, sind so abweichende Ansichten und Gesichtspunkte verfolgt, daß das Bedürfnis fühlbar geworden ist, das Verfahren durch vorläufige Vorschriften bis dahin zu regeln, daß bei der Revision der gewerbepolizeilichen Gesetzgebung auch dieser Zweig der Verwaltung feste und allgemeine Bestimmungen erhält. Deshalb haben die unterzeichneten Ministerien des Handels, des Innern und der Polizei und der Finanzen auf Allerhöchsten Befehl Seiner Majestät des Königs nachstehendes Regulativ erlassen, nach welchem sich die Behörden und diejenigen Personen, welche es angeht, zu achten haben.

Was zum Gewerbbetriebe im Umherziehen gehört.

§ 1.

Kaufleute, Fabrikanten und Handwerker, welche mit ihren Waaren Jahrmärkte beziehen und sie daselbst in offenen Läden oder Buden feil halten, imgleichen Personen, welche auf die Wochenmärkte solche Erzeugnisse zum Verkauf bringen, die nach den deshalb geltenden besonderen Vorschriften oder nach der Orts-Observanz zu den Gegenständen gehören, womit auf diesen Märkten auch von anderen als Orts-Einwohnern Handel getrieben werden darf, sind für Personen, die ihr Gewerbe im Umherziehen betreiben, nicht zu achten, wohl aber diejenigen, welche eis

Regulamin tyczący się sprawowania procederów chodząc lub iędząc, amianowicie chodzenia po domach z towarami. Z d. 28. Kwiet. 1824.

Wstęp.

Przy stosowaniu zawartych w prawie względem podatku procederowego z d. 30. Maja 1820. §§ 20. do 24. włącznie, §§ 37. lit. b. 38. i 40. postanowień tyczących się handlu towarami po domach i procederów sprawowanych chodząc lub iędząc z miejsca na miejsce, i godzeniu ich z istnjącymi dotąd jeszcze w niektórych Prowincjach, nader odmiennymi przepisami prawnymi tegoż przedmiotu dotyczącymi, tak sprzeczne miano widoki i zdania, iż się dała uczuć potrzeba, przepisanie tymczasowych postępowania prawideł, dopóki przy przejrzeniu prawodawstwa przemysłowo-policyjnego i ta gałęź administracyi nie otrzyma stałych i powszechnych przepisów. Z tego powodu podpisane Ministerstwo handlu, spraw wewnętrznych i policyi, i finansów, wydały z rozkazu N. Króla Jmci następujący regulamin, do którego Władze i osoby, których dotyczy, stosować się mają.

Co do sprawowania procederów chodzących i iędzących należy.

§ 1.

Kupcy, fabrykanci i rzemieślnicy, którzy zwiedzają Jarmarki z swemi towarami i oneż tamże w otwartych kramach lub tarczach na sprzedaż wystawiają, toż samo osoby, przyprowadzające na targi tygodniowe takie na sprzedaż płody, które podług istnjących szczególnych w téj mierze przepisów lub podług obserwancyi miejscowej należą do przedmiotów, któremi na tychże targach także i przez innych iak tylko miejscowych mieszkańców handel prowadzonym być może, nie mają być uważanymi za osoby, sprawujące swój proceder przez cho-

gene oder fremde Erzeugnisse von einem Orte zum andern zum Verkauf herumsführen und auf offenen Straßen, in Gasthöfen oder in Privathäusern umherziehend feil bieten.

§ 2.

Wer Waaren ohne Bestellung an einen oder mehrere andere Orte außer seinem Wohnorte bringt oder versendet, um solche daselbst außer den Märkten zu Zeiten (nicht fortwährend) selbst zu verkaufen, oder durch andere für seine Rechnung verkaufen oder öffentlich versteigern zu lassen, bedarf dazu eines Gewerbscheins. Dasselbe findet bei Pferden und Viehhändlern statt, welche die Thiere an einen oder mehrere Orte hinbringen und zuweilen dieselben öffentlich versteigern lassen, oder welche sich beim Durchführen derselben an einzelnen Orten, des Verkaufs wegen, eine Zeitlang verweilen.

§ 3.

Das Umhertragen zum Verkauf oder der Aufkauf von solchen Waaren, mit welchen der Verkehr im Umherziehen überhaupt stattfindet, wird, wenn dies von dem Gewerbetreibenden selbst oder seinen Hausgenossen bloß im Polizei-Bezirk des Wohnorts geschieht, für gewerbscheinpflichtig nicht geachtet, vielmehr bedarf es dazu nur der besondern Erlaubniß der Orts-Polizeibehörde; doch bleibt es dem Ermessen der letztern überlassen, solche Erlaubniß aus zureichenden, von deren Persönlichkeit hergenommenen Gründen zu versagen, und ist sie nicht verpflichtet, diese Gründe dem Bittsteller anzugeben, sondern verbleibt demselben nur der Rekurs an die vorgesetzten Behörden.

§ 4.

Selbstgewonnene Produkte und selbstverfertigte Waaren, welche zu denen gehören, die Jedermann auf Wochenmärkten feil halten

denis lub iozdzenie z miejsca na miejsce, ale natomiast ci, którzy z własnymi lub cudzimi płodami od miejsca do miejsca dla sprzedaży onych iężdżą lub chodzą, i na otwartych ulicach, w domach gościnnych lub prywatnych na sprzedaż ofiarują.

§ 2.

Kto towary bez zamówienia do jednego lub więcej innych miejsc za miejscem zamieszkania swolego przywozi lub poseła, aby je tamże prócz targów czasami (nie ciągle) sam sprzedawał, lub przez innych na swój rachunek sprzedawał lub publicznie przez aukcyę spieniężać kazał, potrzebuje na to patentu procederowego. To samo się rozumie o handlerzach koni i bydła, którzy je do jednego lub więcej miejsc przyprowadzają i niekiedy one publicznie przez aukcyę spieniężać kazał, lub, którzy przy przeprowadzeniu ich w szczególnych miejscach, dla sprzedaży, nie iaki czas bawią.

§ 3.

Obnoszenie na sprzedaż lub zakupowanie takich towarów, ktorými w ogólności handel sposobem krążenia z miejsca na miejsce jest dozwolony, wtenczas, gdy się to dzieje przez samego procedernika lub iego domownika tylko w obwodzie policyinym miejsca zamieszkania, nie uważa się za uległe patentowi procederowemu, ale owszem potrzeba tylko na to mieć wyrażnie zezwolenie Władzy policyinney miejscowej: zostawia się jednak uznaniu ostatney odmówienie takiego zezwolenia z dostatecznych, a z esobistości ich czerpanych powodów, ktorých nie ma obowiązku wyławić dopraszającemu się, lecz temu pozostało tylko rekurs do Władz przelożonych.

§ 4.

Zyskane przez siebie płody i wyrobfons przez siebie towary, należące do tych, ktoro każdemu na targach tygodniowych prze-

darf (§ 14. No. 1.), kann jeder Inländer auch außer seinem Wohnorte (in der Umgegend desselben, welche erforderlichen Falls näher zu bestimmen, den Kreis-Polizeibehörden vorbehalten bleibt) zum freien Verkaufe umhertragen oder schicken, ohne dazu eines Gewerbscheins zu bedürfen. Auch zu dem Verkehr mit selbstgewonnenen Waaren, welche (wie z. B. Holz, Kohlen, Torf, Heu, Obst u. s. w.) gewöhnlich zu Schiffe versahren und auch außer der gewöhnlichen Marktzelt vom Schiffe aus verkauft zu werden pflegen, ist der Gewerbschein nicht erforderlich. Wenn aber solche Waaren nicht selbst gewonnen, sondern aufgekauft sind, so findet der § 2. darauf Anwendung.

§ 5.

Zum Gewerbetriebe im Umherziehen gehört ferner zwar auch das Geschäft derjenigen Personen, welche im Lande umherreisen, um in Privathäusern und Gasthöfen, oder auf offener Straße Waaren irgend einer Art zum Wiederverkauf zu erstehen, oder um Waaren-Bestellungen zu suchen. Es gehört aber nicht dahin das Bereisen der Messen und Jahrmärkte, um daselbst Waaren zum Wiederverkauf einzuhandeln; auch bedürfen diejenigen Inländer, welche ein offenes Gewerbe treiben, und zu dessen Behuf umherreisen, um die Materialien zu ihrer eigenen Fabrikation aufzukaufen, keines Gewerbscheins, sondern bloß einer polizeilichen Legitimation.

§ 6.

Personen, welche ein stehendes Gewerbe treiben, dessen Betriebsart nach Landesgebrauch es mit sich bringt, unbestellte Arbeit in der Umgegend ihres Wohnorts zu suchen, als: Glaser, Schornsteinfeger u. s. w., bedürfen dazu weder für sich, noch für ihre Gesellen und Lehrlinge eines Gewerbscheins, sondern bloß einer polizeilichen Legitimation, welche die nähere Bezeichnung, was zu der Umgegend ihres Wohnorts zu rechnen ist, mit aus-

dawac wolno (§ 14. No. 1.) może każdy kraiowiec i za miejscem swego zamieszkania (w okolicy onego, który bliższe w potrzebnym razie oznaczenie zostawia się Władzy policyinnej powiatowej) na sprzedaż obnosić lub posyłać, nie potrzebując na to patentu. Także na handel zyskanemi przez siebie towarami, które (jak n. p. dziewo, węgle, torf, siano, owoc i t. d.) zwykle na statkach bywają rozwożone i także mimo zwyczajny czas targowy ze statków sprzedawane, patent nie jest potrzebnym. Gdy zaś towary takowe nie są przez siebie uzyskane, lecz zakupione, wtenczas stosuje się do nich § 2.

§ 5.

Do sprawowania procedurów krajeniera z miejsca na miejsce należy dalej wprowadzić i czynność tych osób, które po kraju jeżdżą, aby po domach prywatnych i gościnnych, lub na drodze publicznej towary iakiekolwiek na odprzedaż nabywać, lub zamówień na towary szukać. Wszelakoż nie należy do tego jeżdżenie po iarmarkach za towarami na odprzedawanie ich znówu; także kraiowcy, sprawujący publiczny proceder i jeżdżący z przyczyny onegoż po kraju dla zakupowania materiałów na ich własną fabrykacyą, nie potrzebuja patentu, lecz tylko legitymacją policyiną.

§ 6.

Osoby, sprawujące miejscowy proceder, który podług zwyczaju kraiowego wymaga szukania niezamawianey roboty w okolicy ich miejsca zamieszkania, iako to śklarze, kominiarze i t. d. nie potrzebuja na to ani dla siebie ani dla swych czeladników i uczniów patentu, lecz tylko legitymacją policyiną, obeymować w sobie winną bliższe oznaczenie, co się ma rachować do okolicy ich miejsca zamieszkania. Którzy

drücken muß. Welche Handwerker nach der gewöhnlichen Betriebsart in einzelnen Gegenden des Landes hieher zu rechnen sind, soll jede Regierung für ihren Bezirk bestimmen, und diese Bestimmung durch das Amtsblatt bekannt machen. Andere Personen, welche Dienste oder Arbeiten im Umherziehen anbieten, oder in dieser Art Gegenstände zur Schau ausstellen (§§ 17. und 18.), sind gewerbscheinpflichtig.

Ertheilung und Form des Gewerbscheins.

§ 7.

Ueberhaupt soll, die vorstehend bezeichneten Fälle der Ausnahme abgerechnet, Niemand ohne den Besitz eines Gewerbscheins (Gewerbsteuer-Gesetz vom 30. Mat 1820, § 20. a.) irgend ein Gewerbe umherziehend betreiben.

§ 8.

Ein solcher Gewerbschein, das ist: Koncession zu einem Gewerbe, welches im Umherziehen getrieben wird, muß das vollständige Signalement des Inhabers, die Zeit und die Dertlichkeit, worauf sich sein Gewerbsbetrieb erstrecken soll, den Gegenstand, worauf sich solcher beziehet, mit Benennung der zu führenden Waaren oder der Dienstleistungen und Schaustellungen, enthalten. Bei Bezeichnung der zu führenden Waare muß aber darauf gesehen werden, daß die Bestimmung nicht zu eng gestellt, sondern wenigstens eine ganze Kategorie von Waaren ähnlicher Art (§ 14.) umfaßt werden, und wenn hiebei zu weilen nach Gewohnheit des Landes oder örtlichen Bedürfnisse Verbindungen von Waaren zu einem Verkehr vorkommen, die sonst nicht gewöhnlich sind, so werden die Ministerien des Handels und der Finanzen auf die desfallsigen Anträge der Regierungen dergleichen Verbindungen einzufür allemal genehmigen, und wird solches von den Regierungen durch die Amtsblätter besonders bekannt gemacht werden.

rzemieślnicy podług zwyczaju w szczególnych krajach okolicach do tego rzędu mają być rachowani, każda Regencya ma dla swego obwodu oznaczyć i o tém przez Dzienniki urzędowe donieść. Inne osoby, ofiarujące usługi lub roboty chodząc lub jeżdżąc z miejsca na miejsce, lub tymże sposobem wystawiające przedmioty na widok (§§ 17. i 18.) powinni mieć patent.

Wydawanie i forma patentu procederowego.

§ 7.

Prócz oznaczonych powyżey wyjątków, nikt zgola nie ma sprawować iakiegokolwiek procedera sposobem krążenia z miejsca na miejsce nie posiadając patentu. (Prawo względem podatku od procederów z dnia 30. Maia 1820. § 20. a.)

§ 8.

Patent takowy, to iest koncessya na proceder sposobem krążenia z miejsca na miejsce sprawowany, obeymować powinien zupełny opis postaci tego, co go posiada, czas i miejscowość, na które się proceder iego ma rozciągać, przedmiot, którego się dotyczy, z wymienieniem towarów lub usług i wystaw. Przy opisywaniu towarów trzeba na to baczyć, aby tenże opis nie był zbyt szczegółowy, lecz obeymował przynajmnię całą kategorię towarów podobnego gatunku (§ 14.), a jeżeli przetym niekiedy zwyczajem krajowym, lub dla miejscowych potrzeb niezwyuczayne inaczey zachodzą połączenia towarów w pewney gałęzi handlu i przemysłu, naowczas Ministerstwa handlu i finansów, na wniossek Regencyi, zatwierdzą raz na zawsze takowe połączenia, a Regencye przez Dzienniki urzędowe o tém doniosą.

§ 9.

Der Gewerbschein wird von jedem Gewerbetreibenden dieser Art bei der Polizei-Behörde seines Wohnorts nachgesucht und auf deren gutachtlichen Bericht über die Erfordernisse nach § 11. von der Regierung bewilligt und ausgefertigt. Ausländer müssen, wenn sie in dem Falle sind, einen Gewerbschein erhalten zu können (§ 12.), ihr Gesuch an die Regierung richten, welche die Zulässigkeit selbst zu beurtheilen und dies den Kreis-Behörden in keinem Falle zu überlassen hat. General-Konzessionen sollen nur ausnahmsweise und können nur von den Ministerien des Handels, des Innern und der Polizei und der Finanzen gemeinschaftlich ertheilt werden.

§ 10.

Da jeder Gewerbschein nur für das Kalender-Jahr, auf welches es ertheilt worden, gültig ist, so muß von den Personen, welche ein Gewerbe im Umherziehen fortdauernd betreiben, die Erneuerung ihrer Gewerbscheine für das nachstfolgende Jahr wenigstens drei Monate vor Ablauf des Jahres bei der Polizei-Behörde ihres Wohnorts nachgesucht werden.

Persönliche Erfordernisse zum Gewerbsbetriebe im Umherziehen.

§ 11.

Im Allgemeinen und innerhalb der Grenzen der gegenwärtigen Bestimmungen wird es dem pflichtmäßigen Ermessen der Regierung überlassen, welchen Personen sie den Gewerbsbetrieb im Umherziehen gestatten wollen; jedoch ist dabei auf nachstehende Erfordernisse unverbrüchlich zu halten:

- 1) Es darf der Gewerbschein für Niemand ausgefertigt werden, als von welchem die Polizei-Behörde seines Wohnorts pflichtmäßig versichert, daß ihr derselbe

§ 9.

O Patent procederowy zgłasza się każdy takowy procedernik do Władzy policyiniej miejsca swego zamieszkania, a na jego raport z opinią względem przymiotów § 11. zastrzeżonych, Regencya go przyznaje i udziela. Cudzoziemcy, znajdując się w przypadku, iż mogą uzyskać patent (§ 12.) winni udać się z swą prośbą do Regencyi, która sama osądzić powinna, czy to być może, i nigdy tego Władzom powiatowym nie ma powierzać. Generalne koncesye mają tylko sposobem wyjątku i mogą tylko przez Ministerstwa handlu, spraw wewnętrznych i policyi, tudzież finansów wspólnie być wydawane.

§ 10.

Gdy każdy patent tylko na rok kalendarzowy, na który został udzielony, jest ważny; zaczętni osoby które proceder domowaniem ciągle sprawują, powinni odnowienia swych patentów na rok następujący poszukiwać najmniej trzy miesiące przed upłynieniem roku u Władzy policyiniej miejsca ich zamieszkania.

Osobliste przymioty na prowadzenie procederów sposobem krążenia z miejsca na miejsce.

§ 11.

W powszechności i w obrębie niniejszych postanowień zostawia się sumienne-
mu uznaniu Regencyów; którym osobom zechcą dozwolnić sprawowania procederów sposobem krążenia z miejsca na miejsce; atoli uważać przytém należy konieczn-
ie na następujące przymioty:

- 1) Patent nie ma być nikomu wydanym, iak tylko o kim Władza policyjna miejsca jego zamieszkania sumiennie zapewni, iż jego, po ścisłym

als ein Mensch von gutem Rufe und unbescholtenen Sitten, nach vorgängiger genauer Erkundigung, hinreichend bekannt geworden sey. Wer jedoch einmal auf den Grund einer solchen Versicherung den Gewerbschein erhalten hat, dem soll die Erneuerung desselben nicht anders als aus besondern, gegen ihn sprechenden Gründen versagt werden dürfen.

- 2) Personen, die unter väterlicher oder vormundschaftlicher Obhut stehen, müssen, wofern ihnen sonst der Gewerbschein erteilt werden kann, bei dessen Nachsuchung die Einwilligung der Eltern oder Vormünder, und eben so Ehefrauen die ihrer Ehemänner, in Privatdiensten stehende Personen aber die Zustimmung ihrer Dienstherrschaft beibringen.
- 3) Der Gewerbschein darf an Niemand gegeben werden, der mit einer auffallenden und ekelhaften Krankheit oder einem dergleichen Gebrechen behaftet ist, und eben so wenig
- 4) an Jemand, welcher nicht innerhalb Landes einen festen Wohnsitz genommen hat, wo er die öffentlichen und Gemeindefasten, gleich anderen Orts-Einwohnern, trägt.

Auch soll

- 5) in der Regel Leute unter Dreißig Jahren nicht erlaubt werden, ein Gewerbe im Umherziehen zu betreiben, es wäre denn, daß das Gewerbe eine förmliche Erlernung erforderte, und doch nicht wohl auf eine andere Weise, als im Umherziehen getrieben werden könnte.

§ 12.

Ausländern darf in der Regel der Gewerbsbetrieb im Umherziehen nur für den Hausirhandel mit § 14. unter No. 1. bezeichneten Waaren, ferner um Waaren-Bestellungen

zawładomieniu się, dostatecznie jest znanym jako człowiek dobrze słynący i nieskażonych obyczajów. Kto zaś na fundamencie takiego zapewnienia uzyskał raz patent, temu niemożo być odmowionem odnowienie onegoż chybaby z szczególnych przeciw niemu mówiących powodów.

- 2) Osoby, zostające pod dozorem oycowskim lub opiekuńczym, powinny, skoro im z innych względów patent udzielonym być może, starając się o tenże, złożyć zezwolenie rodziców lub opiekunów, i podobnież żony zezwolenie mężów, osoby zaś w prywatnych usługach, zezwolenie swego państwa.
- 3) Patent nie powinien być danym osobie dotkniętej rażą w oczy i obrzydzenie sprawiającą chorobą lub taką ułomnością; toż samo
- 4) osobie nie mającej stałego w kraju zamieszkania, gdzie publiczne i gminne ciężary, równie innym mieszkańcom miejsca, ponosi.
- 5) Nie ma być także zwykle dozwolano ludziom niżej trzydziestu lat sprawowania procederu sposobem krążenia; chybaby proceder formalnego wymagał wyuczenia się, a przecież nie inaczej jak tylko krążeniem z miejsca na miejsce mógł być wykonywanym.

§ 12.

Cudzoziemcom w powszechności dozwalać można sprawowania procederu krążeniem tylko co do handlu po domach oznaczonych w § 14. pod Nro. I. towarami,

gen zu suchen und zu den §§ 17. bis 19. genannten Dienstleistungen und Schaustellungen, außerdem aber nur dann gestattet werden, wenn ihr Gewerbe in der Gegend entweder gar nicht, oder nicht mit der ihnen eigenen Geschäftlichkeit getrieben wird und doch als öffentliches Bedürfnis anzusehen ist, oder, wenn die Reizprogrität gegen Nachbarstaaten solches erfordert. Im letztern Falle bedarf es aber der gemeinschaftlichen Genehmigung der Ministerien des Handels, des Innern und der Polizei und der Finanzen. Jedenfalls muß auch bei Ausländern auf die im § 11. unter 1. 2. und 3. vorgeschriebenen Erfordernisse, und zwar auf das erste in der Art, daß sie ein solches Zeugnis ihrer Unbescholtenheit, von Seiten ihrer auswärtigen Obrigkeit ausgesteut, der Regierung einreichen müssen, sorgfältig Bedacht genommen werden.

§ 13.

Solchen Personen, die Werke der bildenden Kunst, Landkarten, Instrumente u. s. w. (§ 14. No 6.) umher tragen oder schiffen, können zum Betriebe ihres Gewerbes auch Gehülfen, und auch für Rechnung inländischer, stehender und nomadischer Handlungen und Weisheiten dieser Art, ausländische Gehülfen bewilligt werden; und eben so sind zum Durchreisen der Provinz, um Waaren-Bestellungen zu suchen, Drittels-Personen (reisende Diener) zulässig, nur müssen auch für solche Gehülfen und Diener die Erfordernisse des § 11. No. 1. 2. und 3. nachgewiesen, und selbige in dem Gewerbscheine so, wie § 8. vorgeschrieben worden, namentlich benannt und signalisirt werden. Hohe Begleiter zum Transport der Waaren oder zur Wartung des Gepäcks können die Regierungen, nach den Umständen und ihren pflichtmäßigen Ermessen, bewilligen, jedoch müssen auch diese in dem Gewerbschein benannt und signalisirt, und dürfen unter keinen Umständen Kinder vor vollendetem 14ten Jahre, es sey unter welchem Vorwande es wolle, mit umher geführt werden.

daßley szukania zamówień na towary i wymienionych w §§ 17. do 19. usług i widoków, prócz tego zaś wtedy tylko, gdy proceder ich w okolicy albo wcale nie jest wykonywanym, lub nie z właściwą onym zręcznością, a wszelakoż za publiczną potrzebę uważanym byđż winien, lub, gdy wzajemność dla państw sąsiedzkich tego wymaga. W ostatnim jednak razie potrzeba wspólnego Ministerstw handlu, spraw wewnętrznych i policyi i finansów zatwierdzenia. W każdym razie ha być także troskliwie należy co do cudzoziemców na przepisane w § 11. pod 1. 2. i 3. przymioty, i wprowadzić na pierwszy w tym sposobie, iż także z strony zamieszkawców ich zwierzchności świadectwo nieskazonych swych obyczajów, Regencyi podawać winni.

§ 13.

Takim osobom, które dzieła sztuk kształcących, mapy, instrumenta i t. d. (§ 14 Nro. 6.) obnoszą lub posetają, mogą dla wykonywania ich procedern także pomocnicy, i niemnię na rachunek krajowych, miejscowych i znamienitych handlów i warsztatów tego rodzaju, zagraniczni pomocnicy byđż dozwolani; podobnież używani byđż mogą do iszdzienia po Provinci za zamówieniami na towary pośrednicy (studzy podróżniacy); tylko że i co do takich pomocników i sług wykazaniem byđż winny przymioty § 11. Nro. 1. 2. i 3. i oniz w patencie tak, iak w § 8. przepisano, z i mienia i nazwiska wymienieni i z postaci opisani. Mogą Regencye w miastach okoliczności i sumiennego uznania, dozwalać używania ludzi iedynie do transportu towarów lub do służby przy koniach; wszelakoż ci powinni byđż w patencie wymienieni i z pozostaci opisani, a na żaden przypadek niewolno się posługiwać dziećmi przed skończonym 14. rokiem, pod jakimkolwiek bądź pozorem.

Bezeichnung der Waaren, auf welche der Hausirhandel und Aufkauf gestattet werden darf.

§ 14.

Gewerbscheine zum Hausiren dürfen in der Regel (§ 16.) nur auf nachbenannte Gegenstände ausgefertigt werden:

1) Auf solche, welche Jedermann, auch wenn er nicht im Orte wohnt, auf Wochenmärkten sell halten darf. Dahin gehören: z. B. frische Lebensmittel aller Art und andere Produkte des Bodens, der Land- und Forst-Wirtschaft, der Jagd und der Fischerel, trockene Mühlenfabrikate zum Geiraffe, Citronen, Pommeranzen, Apfelsinen, überhaupt frisches und gedörrtes Obst und Gemüße aller Art, Milch, Eier, Gefervieh, frische, gesalzene, gedörrte und geräucherte Fische, gesalzenes, gedörrtes und geräuchertes Fleisch, wogegen der Hausirhandel mit frischem Fleische aber nur besonders zuverlässigen Personen und auch nur für die nächste in dem Gewerbscheine zu bezeichnende Umgegend ihres Wohnorts gestattet werden soll; ferner Theer, Pech, Klebharz, Bese, Sämereien, Hopfen und ähnliche Gegenstände. Es bleiben aber Material- und Spezerel-Waaren, Wein, Brandwein und Liqueure aller Art unbedingt ausgeschlossen.

2) Auf Abfälle und Abgänge, die in der Haus- und Landwirtschaft und beim Betriebe der Gewerbe entstehen, mit Ausnahme alter (gebrauchter) Kleidungsstücke und Betten; ingleichen Metallbruch, mit Ausnahme des Bruchgoldes und Bruchsilbers.

3) Auf alle dergleichen Waaren, welche nach der jedesmaligen Erbschungs-Rolle der Abgaben zu den groben kurzen Waaren gerechnet werden; desgleichen

Wymienienie towarów, na które handel domokrażniczy i zakupowanie dozwolonym być może.

§ 14.

Patenta procederowe na domokrażnicztwo pospolicie (§ 16.) wydawane tylko być mogą na następujące przedmioty:

1) na takie, które każdykolwiek, chociaż i niemieszkał w miejscu, pod czas targów wystawiać może na sprzedaż. Należą do nich n. p. wszelkie świeże wiktuały i inne płody ziemi, gospodarstwa rolniczego i leśnego, myślistwa i rybołostwa, sucha mliwa na konsumacyą, cytryny, pomarańcze, apczyzny, zgoła świeży i surowy owoc i larzyny wszelkiego rodzaju, mleko, łaia, drobiarz, świeże, solone, suszone i wędzone ryby, solone, suszone i wędzone mięso, natomiast zaś handel domokrażniczy świeżem mięsem tylko szczególni zaufanym osobom i to tylko na najbliższą w patencie oznaczyć się mającą okolicę miejsca zamieszkania ich ma być dozwolany. Dalszy miaz, smoła, sadze, miotły, nasiona, chmiel i tym podobne przedmioty. Towary zaś materialne i korzenne, wino, wódka i likwory wszelkie zostały bezwarunkowo wyłączone.

2) na odchody i odrzynki, wydrzające się w gospodarstwie domowem i rolniczem, tudzież przy wykonywaniu procederów, wyjąwszy stare (używane) odzież i pościele, to samo połamane metale, wyjąwszy połamane złoto i srebro;

3) na wszystkie te towary, które podług każdorazowej taryfy podatków do grupy krótkich towarów są rachowane, tudzież

4) auf ähnliche Waaren, die den daselbst ausdrücklich benannten gleich zu achten sind, z. B. alle grobe Eisenwaaren aus geschmiedetem Eisen, Eisenblech, Stahl und Eisendrath; ferner gewöhnliche Steingut-, Fayence- und irdene Waaren, desgleichen Korbmacher-Arbeiten, Schleifsteine, Flintensteine, Serpentinsteine-Waaren, Schwamm, Oblaten, Saiten, Fischelein u. s. w.

5) Auf gewöhnliche Sellen- und andere Hanfwaaren, auf Garn, Zwirn, Band und Strümpfe von Leinen, auf Leinwand, Zwillich und Drillich, gebleicht und ungebleicht, einfarbig und bunt; ferner auf bunte Gewebe, aus Leinen und Baumwollengarn gemischt, welche im Lande verfertigt werden, doch nur in sofern, als deren Fabrikation bereits vor Erscheinung des Gewerbesteuer-Gesetzes vom 30. Mai 1820 auf den Hausirhandel gegründet war, desgleichen auch auf wolles Band, wollenes Strickgarn und wollene gestrickte Waaren. Endlich

6) auf Werke der bildenden Kunst, Landkarten, mechanische, mathematische, optische und physikalische Instrumente.

§ 15.

Für alle Gegenstände, mit welchen nach vorstehendem § 14. der Hausirhandel zulässig ist, kann in der Regel auch der Auktion stattet werden.

§ 16.

Sollten örtliche Verhältnisse und Bedürfnisse Erweiterung oder Beschränkungen der hierdurch bestimmten Hausir-Befugnisse erforderlich oder wünschenswerth machen, so werden solche, auf die desfallsigen Anträge der Regierungen, von den Ministerien des Handels, des Innern und der Polizei und der Finanzen gemeinschaftlich ertheilt werden.

4) na podobne towary, które wyraźnie tamże wymienionym za równe są uważane, n. p. wszelkie grube towary żelazne z kutego żelaza, blacha żelazna, drut stalowy i żelazny, dalej popolite towary kamienne, fajansowe i ziemne, niemniej roboty koszykarskie, kamienne szlifierskie, krzemienie (skatki), serpentyny, gąbki, opłatki, stroiny, szibiny i t. d.

5) na popolite towary powroźnicze i inne konopiane, na przędzę, nici, tasiemki i pończochy niciane, na płótno, cwyliżek i drelch, bielone i niebielone, iedno i różno farbne, na różnofarbne tkaniny ze lnu i bawełny mieszane, a w kraju wyrabiane, atoli o tyle tylko o ile fabrykacya ich już przed nastaniem prawa podatku od procederów z dnia 30. Maja 1820. była w związku z handlem po domach, to samo i na tasiemki wełniane, przędze wełnianą, do pończoszkowych robot i wełniane towary robotą pończoszkową; nakoniec

6) na dzieła sztuk kształcących, mappy, instrumenta mechaniczne, matematyczne, optyczne i fizyczne.

§ 15.

Na wszystkie przedmioty, któremi według poprzedniego § 14. handel domokrażniczy jest dozwołonym, może popolicie i zakupowanie bydź dozwołonem.

§ 16.

Gdyby miejscowe stosunki i potrzeby wymagały lub życzyć kazały rozprzestrzenienia lub sciesnienia przepisanych niniejszem praw handlu domokrażniczego; takowe za wnioskiem Władz Regencyjnych przez Ministerstwa handlu, spraw wewnętrzných i policyi i finansów wspólnie dozwalane będą.

Dienstleistungen und Schaustellungen im Umherziehen.

§ 17.

Schleifern, Holzuhremachern, Blechmachern, Leinwandstickern, Topfblindern und Kesselschmiedern, Korbflechttern, approbierten Blechschmiedern und Kammerjägern kann der Gewerbschein zum Betriebe ihres Gewerbes im Umherziehen überall ertheilt werden. Die Ministerien behalten sich aber vor, diese Bewilligung auch auf andere Gewerbtreibende ähnlicher Art auszuheben, wenn darauf Seiten der Regierungen, in den § 16. bezeichneten Fällen, angetragen wird.

§ 18.

Auch Gesellschaften von Musikern des In- und Auslandes, welche unter einem Vorsteher, der für die übrigen haftet, aus wenigstens vier unverdächtigen, geschickten Personen bestehen, ist, bei obgedachter persönlicher Qualifikation und deren vorschriftsmäßigen Teilnahme, der Gewerbschein nicht zu verweigern; einzelnen Musikanten aber, Harfenspielern, Drehorgelspielern und Schaustellern, desgleichen Equilibristen, Kunstreitern, Marionetten- und Puppenspielern, Taschenspielern und solchen Personen, die Kunst- oder Naturfremden zur Schau ausstellen, ist derselbe nur ausnahmsweise, aus besondern von ihrer Persönlichkeit hergenommenen Gründen, und nach vorausgegangener strenger Prüfung ihrer Rechlichkeit und Sittlichkeit, allemal aber nur in mäßiger Zahl und mit besonderer Auswahl zu bewilligen. Wenn jedoch bei solchen Kunstleistungen und Ausstellungen umherziehender Personen ein rein wissenschaftliches oder ein höheres Kunstinteresse statt findet, und dieselben ihre Vorstellungen nur in größeren und mittleren Städten und in eigens dazu eingerichteten Lokalen für Eintrittsgeld geben wollen, so bedarf es dazu überall nicht des Gewerbscheins, sondern nur der besondern ortspolizeilichen Erlaubnis.

Postulgi i wystawy widowiskowe krążeniem z miejsca na miejsce.

§ 17.

Szlifierzom, robiącym zegary drewniane, sizarzom, arciarzom, obwiązującym garnki drutem i naprawiającym stare kotły, koszykarzom, approbowanym mniszarzom i wygubiającym szczury, może zawsze patent na wykonywanie ich procederu krążeniem byż udzielanym. Zastrzegają sobie jednak Ministerstwa rozciągnąć zezwolenie to i do innych procederników podobnego rodzaju, skoro Regencye, w oznaczonych § 16. przypadkach, o to wnosić będą.

§ 18.

Także kompaniom muzykantów krajowych i zagranicznych, które pod jednym przełożonym za innych odpowiedzialnym, przynajmniej z czterech niepodieczanych, zdalnych osób są złożone, przy rzeczonych powyżej kwalifikacyi i przepisanych tej poświadczeniu, nie należy odmawiać patentu; poiedynczym zaś muzykantom, harfistom, lerkarzom, i pokazującym widowiska w skrzynekach optycznych, to samo ekwilibrystem, skoczkom konnym, łątkarzom i lalkarzom, kuglarzom i takim osobom, które osobliwości sztuki i przyrodzenia na widok wystawiają, udzielać go tylko sposobem wyjątku, z szczególnych, z osobistych ich stosunków czerpanych powodów, i po poprzedniczym ścisłym zgłębieniu ich prawości i obyczajów, zawsze zaś tylko w mierny liczbę, i z szczególnym wyborem. Jeżeli zaś takowe sztuki i wystawy krążących po kraju osób mają cel ściśle naukowy, lub należą do wyższego rzędu sztuk, i są pokazywane tylko w większych i średnich miastach i w urządzonych na to umyślnie lokalach za opłatą wniścia: nie potrzeba na to nigdy patentu, lecz tylko osobnego pozwolenia politycy miejscowej.

§ 19.

Die Ertheilung von Konzessionen für Schauspieler- und ähnliche Gesellschaften bleibt dem Ministerium des Innern und der Polizei, nach wie vor, gänzlich vorbehalten.

Verhaltensregeln für diejenigen, welche ihr Gewerbe im Umherziehen betreiben.

§ 20.

Der Gewerbschein gilt nur für die Person des darin genannten Inhabers; derselbe darf also niemals an einen Dritten verlihen, abtreten oder auf irgend eine Art überlassen, oder anderer Mißbrauch damit getrieben; auch darf so wenig eine darin nicht genannte Person, wäre sie auch von der Familie des Inhabers, von letzterem mit umhergeführt, als das Gewerbe für Rechnung des Inhabers von einer dritten, in dem Gewerbschein nicht genannten Person getrieben werden.

§ 21.

Der Gewerbschein berechtigt immer nur, wofern darin nicht eine noch engere Grenze bezeichnet ist, zum Gewerbsbetriebe innerhalb des Bezirks der Regierung, welche ihn erteilt hat. Soll also die Befugniß daraus noch auf einen andern Regierungs-Bezirk oder auf einen Theil desselben ausgedehnt werden, so muß jede betreffende Regierung die Erlaubniß dazu unter dem Gewerbschein besonders vermerken. Innerhalb des Grenzjoll-Bezirks darf überhaupt kein Gewerbe im Umherziehen getrieben werden, wenn nicht der Gewerbschein ausdrücklich die Erlaubniß dazu erteilt.

§ 22.

Auf den Grund des Gewerbscheins darf der Inhaber das darin genannte Gewerbe, jedoch nur in den darin bestimmten Grenzen, nicht allein auf Jahr- und Wochenmärkten, sondern auch außer denselben, letztern Falls

§ 19.

Udzielanie koncessyi artystom dramatycznym i podobnym towarzystwom, należy zupełnie iak dawniey do Ministerstwa spraw wewnętrznych i policyi.

Prawidła zachowywania się z strony tych, co procederawóy krążeniem z miejsca na miejsce sprawują.

§ 20.

Patent jest tylko ważnym na osobę wymienionego w nim posiadacza; nie wolno go więc nigdy komuś trzeciemu pozyczyc, odstąpić lub w jakim bądź zbyć sposobie, albo iakkolwiek nadużyć; nie wolno podobnież posiadaczowi patentu mieć przy sobie niewymienionéy w nim osoby, chociażby do rodziny jego należała, ani sprawować procederu na rachunek posiadacza przez trzecią w patencie nie wymienioną osobę.

§ 21.

Patent, jeżeli nie jest jeszcze bardziey ścieśniony, upoważnia zawezę tylko do sprawowania procederu w obwodzie Regencyi, która go udzieliła. Jeżeli więc prawo z niego jeszcze na drugi obwód regencyiny lub na część onegoż ma bydź rozciągniętonym, powinna każda właściwa Regencya pozwolenie na to pod patentem wyraźnie wymienić. W obwodzie celnym granicznym nie wolno zgola sprawować procederu krążeniem, jeżeli patent wyraźnie tego niedozwala.

§ 22.

Na mocy patentu, właściciel onegoż może wymieniony w nim proceder—ie-dnakże tylko w oznaczonych nim granicach—nie tylko sprawować iarmarkach i targach, ale téż i w innej czasie, w o-

aber nur in den, nach der Bellage B. des Gewerbesteuer-Gesetzes vom 30. Mai 1820 zur ersten Abtheilung gehörigen Ortschaften, acht Tage lang, in denen die zur zweiten Abtheilung gehören, vier Tage lang, in denen die zur dritten Abtheilung gehören, zwei Tage lang und in den zur vierten Abtheilung gehörigen kleinen Städten, Flecken und Dörfern, einen Tag lang treiben. Die Orts-Polizei-behörden können inzwischen diese Fristen aus besondern Gründen verlängern und verengen. Bis zur nächsten Wiedertehr des Hausirers an den nemlichen Ort müssen aber mindestens vier Wochen verstreichen. Hievon sind jedoch die Markttage überhaupt und sodann auch diejenigen Personen ausgenommen, welche mit den im § 14. No. 1. genannten Waaren handeln, indem diese jeden Ort zur jeder Zeit ungehindert besuchen können.

§ 23.

Jeder Inhaber eines Gewerbescheins muß denselben beim Umherziehen stets in Umschrift bei sich führen; beglaubte Abschriften desselben sind unzulässig und ungültig. Auch muß er sich an jedem Orte, wohin er kommt, vor dem Anfange seines Geschäfts bei der Orts-Polizei persönlich melden. (Gesetz vom 30. Mai 1820, § 23.) Bei denjenigen Personen, welche mit Lebensmitteln hausiren (§. 14. No. 1.), bedarf es dieser persönlichen Meldung nur, wenn sie sich ihres Gewerbes wegen länger als einen Tag an dem Orte aufhalten wollen.

§ 24.

Die Gastwirthe sind verpflichtet, von Personen, die ein Gewerbe umherziehend betreiben, wenn dieselben über Nacht aufgenommen sein wollen, sich den Gewerbeschein für das laufende Jahr vorzeigen zu lassen, und wenn selbige ihn nicht besitzen, davon der Orts-Polizeibehörde sofort Anzeige zu machen. (Gewerbesteuer-Gesetz vom 30. Mai 1820, §. 24.)

statnim zaś razie w miastach według aneksu B. do prawa podatku od procederów z dnia 30. Maja 1820. do pierwszego oddziału należących, przez ośm dni, w miastach do drugiego oddziału należących, przez cztery dni, w miastach trzeciego oddziału, przez dwa dni, w małych miastach, miasteczkach i wsiach, do czwartego należących oddziału, przez jeden dzień. Władze policyjne miejscowe mogą atoli terminy te z szczególnych powodów przedłużać i skracać. Handlujący po domach nie powinni wracać w to samo miejsce najmniey po czterech tygodniach. Wszakże wyłączone są od tego targi w ogólnosci, a potem i osoby, wymienione w § 14. Nro. 1. towarami handlujące, które każde miejsce każdego czasu bezprzeszkodnie zwiedzać mogą.

§ 23.

Każdy posiadacz patentu winien go, chodząc za swym procederem, zawsze mieć przy sobie w pierwopisie; zawierzytelne przepisy onegoż nie mają miejsca i są nieważne. Winien on także za przybyciem swoim, nim się weźmie do swego procederu, zgłosić się osobiście do policyi miejscowej. (Prawo z dnia 30. Maja 1820. § 23.) Osoby domujące z wiktuałami (§ 14. Nro. 1.) powinny tylko zgłaszać się osobiście, gdy chcą dla procederu swego dłużej nad dzień jeden w miejscu bawić.

§ 24.

Gościnni obowiązani są, od krążących procederników, jeżeli chcą być przenocowani, żądać okazania patentu na ręk bieżący, a jeżeli go nie mają, natychmiast donieść o tym zwierzchniej policyi miejscowej. (Prawo względem podatku od procederów dnia 30. Maja 1820. § 24.)

§ 25.

Niemals darf eine Person, welche ihr Gewerbe im Umherziehen treibt, in Privathäusern, ohne aufgefordert zu seyn, und in Gasthöfe, ohne besondere Erlaubniß des Wirths, zu dem Zweck eintreten, um ihre Waaren oder Dienstleistungen anzubieten. Nur Personen, welche durch das Land reisen, um Waaren-Bestellungen zu suchen, sind hiervon ausgenommen.

Straf-Bestimmungen.

§ 26.

Wer umherziehend ein Gewerbe treibt, ohne sich über seine Befugniß dazu mittelst Gewerbscheins für das laufende Jahr ausweisen zu können, hat nicht nur die Jahressteuer im höchsten Maße nachzuzahlen und außerdem den vierfachen Betrag derselben als Strafe zu entrichten, sondern auch überdies die Konfiskation derjenigen Gegenstände verwickelt, die er wegen seines Gewerbes bei sich führt.

Diese Bestimmung ist auch dann zur Anwendung zu bringen, wenn ein solcher Kontrabandier Waaren bei sich führt, auf welche nach dem gegenwärtigen Regulativ ein Gewerbschein nicht einmal hätte erteilt werden dürfen.

§ 27.

Eine gleiche Strafe, nur mit Wegfall der Nachzahlung der Steuer, trifft denjenigen, welcher zwar einen Gewerbschein besitzt, aber ein anderes, als das darin genannte Gewerbe treibt, oder andere, als die ihm danach gestatteten Waaren führt.

§ 28.

Dasselbe findet statt, wenn der Inhaber des Gewerbscheins den letztern an einen Dritten verleiht, überläßt oder abtritt, oder andern Mißbrauch damit treibt, oder wenn das Gewerbe für Rechnung des Inhabers von einer dritten, in dem Gewerbschein nicht ge-

§ 25.

Żadna osoba trudniąca się procederem przez obnażenie towarów, nie powinna do domów prywatnych, niebędąc wezwana, lub do domów gościnnych, bez wyraźnego pozwolenia gospodarza, wchodzić w celu ofiarowania towarów lub usług. Wyimają się od tego przepisu tylko osoby, które po krainie podróżują szukając zamówień na towary.

Postanowienia kar.

§ 26.

Kto chodząc od domu do domu trudni się procederem, mimo to, że upoważnienia do tego przez patent procederowy na rok bieżący okazać nie może, nie tylko że podatek roczny w najwyższym stopniu zapłaci i poczworną ilość jego iako karę złoży, ale nadto zawinia konfiskacją przedmiotów, które w procederze swolm ma przy sobie.

Ta kara i w tedy użytą być powinna, kiedy takowy przestępca ma przy sobie towary, na które według teraźniejszego regulaminu patent nie powinien nawet być wydany.

§ 27.

Podobnaż kara, tylko bez opłaty podatku, spotyka tego, który lubo opatrzony w patent, lecz innym procederem się trudni, aniżeli w patencie jest oznaczony, albo inne ma towary, nie zaś te które mu według niego są pozwólone.

§ 28.

Toż samo ma miejsce, kiedy posiadacz patentu, tenże komu innemu pożyczą, oddać lub odstąpić, albo innego nadużyć z nim się dopuszcza, albo gdy inna iaka w patencie nie wymieniona osoba, trudni się procederem na rachunek

nannten Person getrieben wird. In diesen Fall trifft die volle Strafe den Inhaber sowohl, als den Dritten, und der letzte muß außerdem noch, wie in dem Falle des § 26, die Steuer nachzahlen; auch muß einer für den andern solidarisch haften.

§ 29.

Wer die Vorschrift des § 25. muthwillig verletzt, hat unsehrbar eine bis zweitägige Gefängnißstrafe verwirkt.

§ 30.

Anderer Uebertretungen des gegenwärtigen Regulativs, für welche vorstehend nicht besondere Strafen bestimmt sind, sollen mit einer Geldstrafe von zehn Silbergroschen bis zehn Thaler geahndet werden.

§ 31.

Wo festgesetzte Geldstrafen wegen Unvermögens nicht vollstreckt werden können, da tritt die verhältnißmäßige Gefängnißstrafe an deren Stelle, und zwar in dem Verhältnisse, daß achttägige Gefängniß und fünf Thaler Geldstrafe einander gleich geachtet werden.

§ 32.

In den Provinzen, wo das Allgemeine Landrecht und die Allgemeine Gerichtsordnung eingeführt sind, ist über die polizeilichen Strafsfälle (§§ 29. und 30.) von den respektiven Kreis- oder Stadtpolizei-Behörden, jedoch mit Vorbehalt des Rekurses an die Regierung, überall auch mit Vorbehalt der Berufung auf richterliches Erkenntniß, so weit solche nach den Gesetzen statt findet, zu entscheiden.

In denjenigen Provinzen aber, wo das Allgemeine Landrecht und die Allgemeine Gerichtsordnung nicht eingeführt sind, geht die Festsetzung und Einziehung der Strafen von denjenigen Behörden aus, welche nach den

własciciela patentu. W takich przypadkach nie tylko właściciel patentu, ale też i na jego rachunek handlująca osoba zupełnej podlegała karze, a ostatnia oprócz tego, jak w przypadku § 26 obłożym podatek zapłacić musi; nadto ieden za drugiego musi wspólnie ręczyć.

§ 29.

Kto przepis § 25. umyślnie przestępuje, zawinął niezawodnie ieden lub dwudniową karę więzienia.

§ 30.

Inne przekroczenia niniejszego regulaminu, za które poprzednio nie są szczególne kary oznaczone, karą pieniężną od 10 srebrników aż do dziesięciu talarów karane być mają.

§ 31.

Gdzie przepisane kary pieniężne dla ubóstwa spełnione być nie mogą, tam to stosowna kara więzienia zastąpi, a to w tym stosunku, iż osmiodniowe więzienie i kara pieniężna pięć talarów wynosząca za równo się uważają.

§ 32.

W prowincjach, gdzie Powszechna Prawo Pruskie i Powszechna Ordynacja Sądowa są zaprowadzone resp. Władze powiatowe lub mieyskie policyjne rozstrzygają występk policyjne (§ 29. i 30.), atoli z zastrzeżeniem rekursu do Regencyi, również tak odwołania się na wyrok sądowy, ile to według prawa ma miejsce.

W tych zaś prowincjach, gdzie powszechna Prawo Pruskie i Powszechna Ordynacja Sądowa nie są zaprowadzone, stanowienie i ściganie kar do tych należy Władz, które według istnających tam po-

bort bestehenden allgemeinen gesetzlichen Vorschriften über Polizeistrafen zu erkennen, und deren Einziehung zu bewirken haben.

Ueber das Verfahren bei finanziellen Straffällen §§ 26. 27. 28. bestimmt bereits das Gewerbesteuergesetz vom 30. Mai 1820 § 42.

§ 33.

Von jeder Vollstreckung einer aus den §§ 26. 27. und 28. erkannten Strafe soll der Ortsobrigkeit des Kontravenienten von Amtswegen Nachricht gegeben werden, und letztere, sobald ein solcher Straffall bei einem und demselben Kontravenienten zum Drittenmal vorgekommen ist, verpflichtet seyn, davon bei der gewöhnlichen Berichterstattung über die Erneuerung der Gewerbscheine der Regierung Anzeige zu machen, die Regierung aber alsdann die Befugniß haben, die Erneuerung des Gewerbscheins zu versagen.

§ 34.

Von allen Geldstrafen und Konfiskationen erhält der angebende Beamte ein Dritttheil.

Transitorische Bestimmungen.

§ 35.

Personen, welche ein nach diesem Regulatorium auch künftig erlaubtes Gewerbe umherziehend, bis zur Publikation desselben vorwurfsfrei gerieben haben, soll die Erlaubniß nicht versagt werden, solches fortzusetzen, wenn sie die erforderlichen persönlichen Eigenschaften (§ 11.) nachträglich nachweisen, wobei jedoch das etwa fehlende Alter (No. 5. daselbst) ihnen nicht entgegen stehen soll.

§ 36.

Gehört oder in dem § 35. gedachten Falle das bisher umherziehend geriebene Gewerbe zu den künftig nicht erlaubten Gewer-

beschneynen, prawnym przepisów, stanowienia względem kar policyjnych i ściągania onych prawo mają.

Wzgl dem postanowienia w razie występów finansowych §§ 26. 27. 28. przysięga już prawo z d. 23. Maja 1820 § 42.

§ 33.

O każdym spełnieniu zawyrokowania z §§ 26. 27. 28. kary, należy z urzędu donieść miejscowdy zwierzchności kontrawenienta, a ta, skoro takiego występkuieden i tenże sam kontrawenient po raz trzeci się dopuścił, powinna przy zwycajnym raporcie względem odnowienia patentów procederowych donieść Regencyi, która jest moconą odmówić odnowienia patentu.

§ 34.

Z wszystkich kar pieniężnych i konfiskat donoszący urzownik trzecią część otrzyma.

Przemilaiające Postanowienia.

§ 35.

Osobom, które według niniejszego regulaminu i na przyszłość pozwolonym procederem od domu do domu chodząc, aż do ogłoszenia onegoż bez zarzutu tradały się, nie ma być zabronionem pozwolenie to i nadal, skoro dostatecznie okaza potrzebne do tego przymioty osobiste (§ 11.), przy czem brak prawem przepisanego wieku (N. 5. tamże) nie ma im być na przeszkodzie.

§ 36.

Jeżeli zaś w przypadku § 35. obłętym proceder dotąd krazieniem sprawowany należy do niedozwolonych w przyszłości pro-

Offener Arrest.

Nach dem bei uns auf den Antrag einliger Gläubiger über den Nachlaß des zu Miłostawice im Wongrowieckischen Kreise verstorbenen Gutsbesizers und Kammerherrn Maximilian v. Grabstl durch das Dekret vom 12. Februar d. J. der erbschaftliche Liquidations-Prozeß eröffnet worden, so wird zugleich hierdurch der offene Arrest erlassen, und daher alle und jede, welche von dem verstorbenen 1c. Grabstl etwas an Gelde und Sachen, Effekten oder Forderungen hinter sich haben, oder demselben etwas schuldig sind, aufgefordert und angewiesen, davon an Niemanden irgend etwas zu verabsorgen, vielmehr und schleunig davon Anzeige zu machen, und die Gelder und Sachen, jedoch mit Vorbehalt ihrer daran habenden Rechte, an unser Depositorium auszuliefern.

Sollte dem ohngeachtet an irgend Jemand davon etwas gezahlt werden, so wird solches für nicht geschehen geachtet und zum Besten der Masse anderweit beigestrieben werden, wenn aber der Inhaber solcher Gelder und Sachen selbige zurückbehalten oder verschweigen sollte, so wird derselbe auch außerdem aller seiner daran habenden Unterpfands oder sonstigen Rechte für verlustig erklärt werden.

Gnesen, den 16. August 1824.

Königl. Preuss. Landgericht.

Proklama.

Nachdem über den Nachlaß des zu Miłostawice, Wongrowi cer Kreises, verstorbenen Kammerherrn Maximilian v. Grabstl auf den Antrag dessen Erben unterm 12. Februar d. J. der erbschaftliche Liquidations-Prozeß eröffnet worden, so haben wir zur Liquidation und Verifizierung der Anforderungen einen Termin auf

den 22. Dezember d. J.,

Morgens um 9 Uhr, vor dem Depositarischen Herrn Landgerichts-Offizier v. Potrykowski hieselbst anberaumt, und laden die etwaigen unbekannten Gläubiger vor, in demselben persönlich oder durch zulässige, mit Vollmacht

List otwarty.

Ponieważ na żądanie niektórych wierzycieli nad pozostałością po s. p. Szambelanie Maxymilianie Grabskim w Miłostawicach w Powiecie Wongrowieckim zmarłym, z mocy dekretu w Sądzie naszym na dniu 12. Lutego r. b. wydanego, process sukcesyjno-likwidacyjny otworzonym został, postanowiliśmy więc zarazem arezt powszechny, wzywając niniejszém wszystkim s. w szczególności każdego, koby po niegdy Szambelanie Maxymilianie Grabskim iakowe pieniądze, rzeczy i efekta lub dokumenta posiadać miał, aby takowych nikomu nie wydał, lecz nam niezwłocznie o nich doniósł, pieniądze i rzeczy zaś z zastrzeżeniem jednak dla siebie prawa do nich służącego, do Depozytu Sądu naszego złożył.

W przypadku bowiem przeciwnym gdyby komużkolwiek co z tychże wypłaconym lub wydanym być miało, to za nieważne i niebyłe uznajemy i powtórnie na korzyść masy ściągnięnym będzie, a gdyby nareszcie posiadacz takowych pieniędzy lub rzeczy one zatrzymał, albo zatrził, naówczas urzuci wszelkie zastawne i inne do nich służące mu prawo.

Gnieźno, dnia 16. Sierpnia 1824.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

Zapowz edyktałny.

Ponieważ nad pozostałością Szambelana Maxymiliana Grabskiego w Miłostawicach Powiecie Wongrowieckim zmarłego, na wniosek sukcesorów tegoż pod dniem 12. Lutego r. b. process sukcesyjno-likwidacyjny otworzonym został, przeto wyznaczaliśmy termin likwidacyjny i weryfikacyjny na

dzień 27. Grudnia r. b.

zrana o godzinie 8. przed Deputowanym W. Potrykowskim Assessorem w sali Sądu tutejszego odbyć się mający, i zapożywamy wszystkich s. w szczególności niewiadomych wierzycieli aby na tymże terminie

verschiedene Bevollmächtigte zu erscheinen, ihre Ansprüche an die Liquidations-Masse, gebührend anzumelden und deren Richtigkeit nachzuweisen, todrigenfalls die ausbleibenden Kreditoren aller ihrer etwaigen Vorrechte verlustig erklärt und mit ihren Forderungen nur an dasjenige, was nach Befriedigung der sich in daßenden Gläubiger von der Masse noch übrig bleiben möchte, verwiesen werden sollen.

Gnesen, den 16. August 1824.

Königl. Preuß. Landgericht.

Subhastations-Patent.

Das unter unserer Gerichtsbarkeit im Mogilnoer Kreise, im Dorfe Szczepanowo belegene, den Johann Daniel Krügerschen Erben zugehörige Vorwerk nebst Zubehör, welches nach der gerichtlichen Taxe auf 6165 Rthlr. 20 Sgr. gewürdigt worden ist, soll auf den Antrag der Gläubiger Schuldenhalber öffentlich an den Meistbietenden verkauft werden, und die Bietungs-Termine sind auf

den 8. Oktober d. J.,

den 10. Dezember d. J.

und der peremptorische Termin auf

den 11. Februar 1825

vor dem Deputirten, Herrn Landgerichts-Rath Jekel, Morgens um 9 Uhr, akthier angesetzt.

Besthabfähigen Käufern werden diese Termine mit der Nachricht bekannt gemacht, um in denselben zu erscheinen und ihre Gebote abzugeben.

Nebrigens steht innerhalb 4 Wochen vor dem letzten Termine einem Jeden frei, und die etwa bei Aufnahme der Taxe vorgefallenen Mängel anzuzeigen.

Die Taxe kann in unserer Registratur eingesehen werden.

Gnesen, den 8. Juli 1824.

Königl. Preuß. Landgericht.

Subhastations-Patent.

Die im Czarnikowschen Kreise in der Herrschaft Behle belegene, den Carl Gottlieb Fischerschen Erben zugehörige sogenannte polnische Mühle nebst Zubehör, welche nach der

osobiście lub przez pełnomocnika prawnie do tego upoważnionego stawili się, pretensye swe podali i takowe należycie udowodnili. W razie bowiem przeciwnym spodziewać się mogą wierzycciele niestawiający, iż swe prawo pierwszeństwa utracą i z pretensyami swymi tylko do tego co po zaspokoleniu zgłoszonych się wierzycciele pozostania w masie, odesłani zostaną.

Gnieźno, dnia 16. Sierpnia 1824.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

Patent subhastacyjny.

Folwark pod jurysdykcją naszą w wsi Szczepanowie Powiecie Mogilińskim położony, successorom Jana Daniela Krueger należący wraz z przyległościami, który podług taxy sądownie sporządzonej na 6165 tal. 20 szr. oceniony, na żądanie wierzycciele z powodu długów publicznie najwięcej dających sprzedany byćz ma, którym końcem terminu licytacyne na

dzień 8go Października r. b.

dzień 10go Grudnia r. b.

termin zaś peremptoryczny na

dzień 11go Listego 1825.

zrana o godzinie 9. przed Sędzią Ziemiańskim W. Jekel w miejscu wyznaczone zostały.

Zdolność kupienia mających uwiadomiamy o terminach tych z nadmienieniem, iżby się w takowych stawili i swe licyta podali.

W przeciągu 4ech tygodni zostawia się z resztą każdemu wolność doniesienia nam o riedokładnościach jakieby przy sporządzeniu taxy zayść były mogły.

Taxa każdego czasu w Registraturze naszej przezyraną byćz może.

Gnieźno, dnia 8go Lipca 1824.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

Patent subhastacyjny.

Młyn tak nazwany Polski, w majątności Bielskiéy Powiecie Czarnkowskim położony, successorom Karola Bogumiła Fiszera dziedziczny wraz z przyległościami,

gerichtlichen Taxe auf 6507 Rthlr. 5 Sgr. gewürdigt worden, soll auf den Antrag der Gläubiger öffentlich an den Meistbietenden verkauft werden, und die Bietungs-Termine sind auf

den 27. Juli d. J.,

den 28. September d. J.

und der peremptorische Termin auf

den 30. November d. J.

vor dem Landgerichts-Assessor Spiess, Morzgen um 9 Uhr, allhier angesetzt. Befähigten Käufern werden diese Termine mit der Nachricht bekannt gemacht, daß das Grundstück dem Meistbietenden zugeschlagen werden soll.

Die Taxe kann zu jeder Zeit in unserer Registratur eingesehen werden.

Schneidemühl, den 8. April 1824.

Königl. Preuß. Landgericht.

Bekanntmachung.

Zum Verkauf der in Mruczyn abgepfändeten verschiedenen Mobilien wird anderweit Termin auf

den 26. Oktober d. J.,

Vormittags 8 Uhr, hier an Gerichtsstelle anberaumt, wozu Kauflustige hiemit eingeladen werden.

Koronowo, den 9. September 1824.

Königl. Preuß. Friedens-Gericht.

Bekanntmachung.

Es sind dem Probst Jeschke zu Monkowarsk in der Nacht vom 28. zum 29. September d. J.

1 braune Stute, 4 Jahr,

1 dito 6 Jahr alt, beide ohne Abzeichen,

1 Puffwagen,

2 leberne Säume,

2 dito Halstern,

2 eiserne Ketten

gestohlen worden. Jedermann wird auf diese entwandten Gegenstände aufmerksam gemacht und ersucht, im Fall ihm eine Kenntniß davon zugeht, solche hier mitzutheilen.

Bromberg, den 5. Oktober 1824.

Königliches Landrätthliches Amt.

Bekanntmachung.

Im Auftrage des Königlichen Friedens-Gerichts hieselbst werde ich im Termine

który podług taxy sądownie sporządzonej na 6507 tal. 5 sgr. jest ocenionym, na ządanie wierzycieli publicznie naywięcej dającymu sprzedanym bydź ma, którem koncem termina licytacyjne na

dzień 27go Lipca r. b.

dzień 28go Września r. b.

termin zaś peremptoryczny na

dzień 30go Listopada r. b.

z rana o godzinie 9tej przed Assessorem Sądu Ziemiańskiego Wnym Spiess w miejscu wyznaczone zostały. Zdolność kupienia mających uwiadomiamy o terminach tych z nadmienieniem, iż nieruchomości naywięcej dającymu przybitą zostanie.

Taxa każdego czasu w Registraturze naszey przeyrzaną bydź może.

Pila, dnia 8go Kwietnia 1824.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

Obwieszczenie.

Do sprzedaży różnych w Mruczynie zafantowanych ruchomości wyznacza się termin dalszy na

26. Października r. b.

o godzinie 8. zrana tu w miejscu, na który się chęć kupna mających wzywa-

Koronowo, dnia 9. Września 1824.

Królewsko-Pruski Sąd Pokoju.

Obwieszczenie.

Z zlecenia tuteyszego Królewskiego Sądu Pokoju w terminie

den 14. und 15. Oktober d. J.
in loco Panigrods bei Erla nachstehende, we-
gen rückständiger Pachtgefälle in Beschlag ge-
nommene Gegenstände, als:

18 Stöcke Bienen,
1 dunkelbrauner Wallach, 3jährig,
1 Fuchskute, 3jährig,
ungefähr 15 bis 20 Stück Rabe,
4 Stück Kinder,
20 Stück Ferkel,
verschiedenes Kupfergeräthe und
mehrere Meublen,
meistbietend gegen gleich baare Bezahlung
verkaufen, und lade hiezu Kauflustige ein.

Wongrowiec, den 28. September 1824.

Siewerth,
Königl. Registratur-Assistent.

Bekanntmachung.

Vermöge erhaltenen Auftrags werde ich
im Termine

den 11. Oktober d. J.

die zum Nachlasse des alhier verstorbenen
Lieutenants Valerian v. Nierzanowski gehörigen
Effekten, bestehend in Betten, Leinwand, Zeug,
Meublen und Hausgeräthen, Kleidungsstücken,
Gemälden und Büchern hieselbst in der Woh-
nung des Verstorbenen öffentlich an den
Meistbietenden gegen gleich baare Bezahlung ver-
kaufen, wozu ich Kauflustige hiedurch einlade.

Wongrowiec, den 25. September 1824.

Siewerth,
Königl. Friedens-Richter, Registratur-Assistent.

Zu den jetzt herabsetzen gesetzten Preisen empfehle ich allen meinen werthen
Abnehmern die von mir gefertigten Sorten doppelte Brandtweine, als: braunen und
weißen Pommeranzen, Kirsch, Citronen, Kümmel, Wacholder, Aland, Span. Bitter, Bit-
ter Magen u. s. w. den Anker à 7 Rtl., das Berliner Quart à 8 Sgr., das halbe à 4 Sgr.
wie auch alle Sorten Liqueure zu den billigsten Preisen.

Bromberg, den 20. September 1824.

G. Kaiser.

Es werden ein guter Brauer und Mälzer, so auch ein Gärtner verlangt. Wo?
ist auf dem Domainen-Amte zu Gönzawa zu erfragen.

Das Loos No. 44502 zur 63sten kleinen Lotterie ist verloren und hat für den
Finder oder wer es besitzt keinen Werth.

H. W. L. George,
Königlicher Lotterie-Einnehmer.

den 14. i 15. Października r. b.
na miejscu w Panigrodzu pod Kcynią na-
stępujące względem zaległych dzierżawy za-
trudowane przedmioty, iako to:

18 kuszaków pszczoł,
wałach brudno-kasztanowaty 3 letni,
klacz kasztanowata 3 letnia,
do 15 lub 20 sztuk krów,
cztery łusce,
20 przeczaków,
różne narzędzia koprowe i różne me-
ble,

drogą publiczney licytacji za gotową zaraz
zapłatą sprzedane będą, do czego ochotni-
ków wzywam.

Wongrowiec, dnia 28. Września 1824.

Siewerth,
Król. Assystent Registratury.

Obwieszczenie.

Na mocy odebranego zlecenia w ter-
minie

dnia 11. Października r. b.

drogą publiczney licytacji w pomieszkaniu
nieboszczyka Waleriana Nierzanowskiego
porucznika, pozostałość tego, składająca
się z posiadeli, bielizny, mebliów, sprzętów
domowych, aukien, koparsztichów i książ-
zek, naywięcey dającym za gotową zaraz
zapłatą sprzedam, do czego ochotników ni-
nieyszym wzywam.

Wongrowiec, dnia 25. Września 1824.

Siewerth,
Assystent Registratury Sądu Pokoju.

Öffentlicher Anzeiger . Dodatek publiczny

17

do

N^{ro}. 40.N^{ro}. 40.

Befanntmachung der Königl. Regierung. Obwieszczenie Król. Regencyi.

Die Vererbpachtung des Bachorze Bruchs betreffend.

Względem wieczysto - wydzierzawienia Błota Bachorze.

Von der dem Fleko zugehörigen, 2 Meilen von Inowracław beim Dorfe Dziemia belegenen, Fläche des sogenannten Bachorze Bruchs sollen 553 Morgen 43 □ Ruthen im Wege der öffentlichen Licitatiōn dergestalt in Erbpacht überlassen werden, daß nur auf das Erbstandsz Geld geboten wird.

Z nalezający do Flekusa, 2 mile od Inowrocławia przy wsi Dziemia położonyj płaszczyny tak nazwanego błota Bachorze ma być 553 morgów 43 □ pr. drogą licytacji publicznej tym sposobem w dzierżawę wieczystą wypuszczonych, że tylko na wkupne licytowane będzie.

Der Termin hierzu ist auf den 16. Oktober d. J.

vor dem Königl. Friedens-Gerichte zu Inowracław anberaumt, wovon den Erwerbungs-lustigen mit dem Bemerkten Nachricht gegeben wird, daß Plan, Vermessungs-Register und die Licitations-Bedingungen vor dem Termine in der Domainen-Amtes-Registratur zu Łojewo eingesehen werden können.

Es können übrigens nur solche Individuen zum Gebot zugelassen werden, die eine legale Kaution von 100 Rthlr. in Staats-Schuldscheinen oder anderen sicheren Papieren, oder auch baar bestellen, und denen der Erwerb von Domainen-Gütern gesetzlich erlaubt ist.

Termin do tego przeznaczony iest na dzień 16. Października r. b.

przed Król. Sądem Pokoju w Inowrocławiu, o którym się ochotników nabycia z tém namienieniem zawiadomia, że plan, registr rozmiarowy i warunki licytacyjne przed terminem w Registraturze Urzędu ekonomicznego Łojewskiego przejrzane być mogą.

Wreszcie takie tylko individua do licytacji przypuszczone będą, które legalną kaucją na talarów 100 w obligach rządowych lub innych bezpiecznych papierach albolitéz w gotowiznie stawiają, i którym nabywanie dóbr ekonomicznych prawnie dozwolone iest.

Bromberg, den 8. Juli 1824. Abthl. II.

Bydgoszcz, d. 8. Lipca 1824. W. II.

S i c h e r h e i t s - P o l i z e i.

S t e c k b r i e f e.

Nachbenannter Züchling Karl Raabe, aus Stuhm gebürtig, aus Thorn eingeliefert, mehrerer Diebstähle und dreimaliger Desertion schuldig, ist am heutigen Tage aus hiesiger Straf-Anstalt entwichen.

Sämmtliche Polizei-Behörden und die Kreis-Gensd'armirie werden daher hiermit angewiesen, auf denselben strenge Acht zu haben und ihn im Betretungsfalle unter sicherem Geleite, gefesselt, nach Graudenz an die unterzeichnete Direktion, gegen Erstattung der Geleits- und Verpflegungs-Kosten, abliefern zu lassen. Die Behörde, in deren Bezirk derselbe verhaftet ist, hat sofort davon Anzeige zu machen.

Eine besondere Prämie für die Ergreifung ist nicht bewilligt.

Graudenz, den 2. September 1824.

Die Direktion der Zwangs-Anstalten.

Im Auftrage der Königlich Preussischen Regierung zu Marienwerder.

Beschreibung der Person:

Größe 5 Fuß 6 Zoll, Haare dunkelblond, Stirn etwas hoch, Augenbraunen dunkelblond, Augen hellblau, Nase gewöhnlich, etwas breit, Mund gewöhnlich, Bart hellblond und schwach, Kinn länglich, rund, Gesicht breit, Gesichtsfarbe blaß, Statur groß und schlank, Füße gesund, besondere Kennzeichen: leidet öfter an der Epilepsie. Hat auf der rechten Schulter eine Narbe und auf der Brust ein Kreuzförmig gestochen.

Persönliche Verhältnisse:

Alter 24 Jahr, Religion katholisch, Gewerbe Wärtcher-Geselle, Sprache deutsch und polnisch.

B e k l e i d u n g:

Weste blau tuchene, brillichne Instituts-Hosen, Schuhe Lederne, Halstuch schwarz selbstenes, ein Instituts-Hemde. Sämmtliche Instituts-Kleidung ist mit Z. A. gezeichnet.

Nachbenannter Züchling Albrecht Jendrzelewski, aus dem Dorfe Jergowo, im Amte Schwes, mehrerer großen Diebstähle schuldig, ist am heutigen Tage aus hiesiger Straf-Anstalt entwichen.

Sämmtliche Polizei-Behörden und die Kreis-Gensd'armirie werden daher hiermit angewiesen, auf denselben strenge Acht zu haben und ihn im Betretungsfalle unter sicherem Geleite, gefesselt, nach Graudenz an die unterzeichnete Direktion, gegen Erstattung der

Gelechts- und Verpflegungs-Kosten, abliefern zu lassen. Die Behörde, in deren Bezirk derselbe verhaftet ist, hat sofort davon Anzeige zu machen.

Eine besondere Prämie für die Ergreifung ist nicht bewilligt.

Graudenz, den 5. September 1824.

Die Direktion der Zwangs-Anstalten.

Im Auftrage der Königlich Preussischen Regierung zu Marienwerder.

Beschreibung der Person:

Größe 5 Fuß 7 Zoll, Haare schwarzbraun, Stirn rund und hoch, Augenbraunen dunkelblond, Augen blau, Nase länglich, stark, Mund gewöhnlich, Bart dunkelblond, Kinn breit, Gesicht breit, Gesichtsfarbe gesund, Statur groß und stark, Füße gesund; besondere Kennzeichen: etwas pochengrüblich.

Persönliche Verhältnisse:

Alter 32 Jahre, Religion katholisch, Gewerbe Tagelöhner, Sprache polnisch.

B e k l e i d u n g:

Drillichne Instituts-Jacke, Weste blau tuchene, drillichne Instituts-Hosen, ein Instituts-Halstuch und dergleichen Hemde, beides von weißer Leinwand. Sämmtliche Instituts-Kleidungsstücke sind mit Z. A. gezeichnet.

Der vormalige Handlungsblener Ernst Mehnert, welcher wegen Meineides im Jahre 1817 zur Untersuchung und Haft gezogen, im Monate April 1821 aber vorläufig der Haft entlassen worden war und stets am hiesigen Orte sich aufgehalten, entfernte sich gestern heimlich, nachdem er Tages zuvor zur Publikation des Erkenntnisses die Vorladung erhalten hatte.

Sämmtliche Königl. Militär- und Civil-Behörden werden dienlichst ersucht, auf den näher bezeichneten Entwichenen vigiliren, ihn im Betretungsfalle verhaften und mittelst Transports an uns abliefern zu lassen.

Ernst Mehnert był kupczyk, który o krzywoprzysięstwo w roku 1817 do inkwizycji pociągnięty i uwięziony, w miesiącu Kwietnia 1821 tymczasowo z więzienia uwolniony został i zwykle w tuteyšem mieście się bawił, oddalił się potajemnie dnia wczorajszego odebrawszy dnia poprzedzającego zapowiedź do publikacji wyroku.

Wzywamy wszelkie Władze Królewskie tak wojskowe jako i cywilne, aby zbiega poniżej dostateczniey opisanego śledzić, wrazie wysiedzenia przyaresztować i pod pewną strażą odstawić do nas kazali.

Signalement des Ernst Mehnert.

Größe 5 Fuß 4 Zoll, Alter 40 Jahre, Geburtsort Jytan in der Lausig, Gesicht:

Rysopis Ernesta Mehnert.

Wzrost 5 stóp 4 cale, wiek 40 lat, miejsce urodzenia w Żytan w Łuzacyl,

Bildung länglicht und bager, Gesichtsfarbe roth und gesund, Haare hellblond, Augen blau, Nase länglicht, spitz, in der Mitte etwas erhoben, Augenbraunen blond, Backenbart röthlich, Kinn spitz, Statur schlank und etwas links gebogen.

Besondere Kennzeichen:

Trägt gewöhnlich eine Perücke, weil er eine kahle Platte hat; er leidet an einem Hodenbruche, welcher zum Theil sichtbar ist.

Seine Bekleidung bestand aus einem runden feinen alten Filzhut, einem blau tuchenen Leibrock mit gelb metallenen Knöpfen, schwarz tuchenen Pantalons und Wachsziefseln.

Koronowo, den 16. September 1824.

Königl. Preuß. Inquisitoriat.

skład twarzy podługowaty i chuderlawy, cera twarzy czerwona i czerwawa, włosy jasno-blond, czyli niebieskie, nos podługowaty kończaty w środku nieco wypukły, brwii blond, faworyty czerwone, podbródek kończaty, sytuacja szczupła nieco na lewy bok pochyła.

Szczególne oznaki:

Zwykle nosił perukę, był bowiem łysy, miał rupturę in seroto, która poczęści była widoczną.

Odzież jego składała się z cienkiego kapelusza okrągłego iuż schodzonego, frakka z sukna granatowego gózikami złotymi obsadzonego, pantalonów z sukna czarnego i botów.

Koronowo, dnia 16. Września 1824.

Królewsko-Pruski Inkwizytoriat.

Bekanntmachung.

Die diesjährige öffentliche Prüfung auf dem hiesigen Gymnasium fällt auf den 8. und 9. Oktober und die hierauf folgenden Ferien endigen sich mit dem 16. desselben Monats.

Diejenigen Eltern, deren Söhne von Michaelis abwärts in das hiesige Gymnasium eintreten sollen, werden gebeten, dieselben vom 11. bis zum 16. Oktober mir zur Prüfung zu stellen.

Bromberg, den 23. September 1824.

Müller,
Direktor des Gymnasiums.

Obwieszczenie.

Tegoroczny popis publiczny w tuteyszem Gimnazjum odbywać się będzie w d. d. 8. i 9. Października, a następujące po nim ferie, kończą się z dniem 16. tegoż samego miesiąca.

Upraszam zatem rodziców, chcących od St. Michała swych synów w tuteyszem Gimnazjum umieścić, o stawienie ich w d. d. od 11. aż do 16. Października do wpisu i examinu przedemną.

Bydgoszcz, dnia 23. Września 1824.

Müller,
Direktor Gimnazyi.

Subhastations-Patent.

Das unter unserer Gerichtsbarkeit im Inowraclawischen Kreise belegene, dem verstorbenen Anton v. Kurnatowski zugehörige freie Allodial-Mitter-Gut Rzeszyce, welches nach der gerichtlichen Taxe auf 15,995 Rthlr. 8 Sgr. 8 Pf. gewürdigt worden ist, soll auf den Antrag der Gläubiger Schulden halber öffentlich an den Meistbietenden verkauft werden, und die Bietungs-Termine sind auf

den 17. September d. J.,

den 17. Dezember d. J.

und der peremptorische Termin auf

den 18. März f. J.

vor dem Herrn Landgerichtsrath Köhler, Morgens um 8 Uhr, allhier angesetzt.

Bestsitzfähigen Käufern werden diese Termine mit der Nachricht bekannt gemacht, daß in dem letzten Termine das Gut dem Meistbietenden zugeslagen und auf die etwa nachher einkommenden Gebote nicht weiter geachtet werden soll, insofern nicht gesetzliche Gründe dies nothwendig machen.

Uebrigens steht innerhalb 4 Wochen vor dem letzten Termine einem Gebot frei, und die etwa bei Aufnahme der Taxe vorgefallenen Mängel anzugeben.

Die Taxe kann zu jeder Zeit in unserer Registratur eingesehen werden.

Bromberg, den 10. Mai 1824.

Königl. Preuß. Landgericht.

Subhastations-Patent.

Das unter unserer Gerichtsbarkeit im Inowraclawischen Kreise belegene, dem Gutsherrn Theodor v. Rognicki zugehörige Allodial-Mitter-Gut Polanowice nebst Zubehör, welches nach der landschaftlichen Taxe auf 83545 Rthlr. 29 Sgr. 3 Pf. gewürdigt worden ist, soll auf den Antrag der Gläubiger Schulden halber öffentlich an den Meistbietenden verkauft werden, und die Bietungs-Termine sind auf

den 29. September d. J.,

den 7. Januar 1825,

Patent Subhastacyiny.

Dobra szlacheckie Rzeszyce pod jurysdykcją naszą w Powiecie Inowraclawskim położone, a do s. p. Ur. Kurnatowskiego należące, które podług taxy sądowej sporządzonej na talarów 15995. sgr. 8 d. 8 są ocenione, na żądanie wierzycieli z powodu długów publicznie naywięcej dającemu sprzedane byćdź maia, którym końcem terminu licytacyiny na

dzień 17. Września r. b.

dzień 17. Grudnia r. b.

termin zaś peremtoryczny na

dzień 18. Marca 1825.

zrana o godzinie 8 przed W. Sedzią Ziemiańskim Koehler w miejscu wyznaczone zostały.

Zdolność kupienia mających uwiadomiamy o terminach tych z nadmienieniem, iż w terminie ostatnim dobra niniejsze naywięcej dającemu przybite zostaną, na późniejsze zaś podania względ mianym nie będzie, jeżeli prawne tego nie będą wymagały powody

W przeciągu 4ech tygodni zostawia się z resztą każdemu wolność doniesienia nam o niedokładnościach iabieby przy sporządzeniu taxy zayść były mogły

Taxa każdego czasu w Registraturze naszej przeyrzaną byćdź może.

Bydgoszcz, dnia 10. Maia 1824

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

Patent subhastacyiny.

Szlacheckie dobra Polanowice pod jurysdykcją naszą w Powiecie Inowraclawskim położone do Theodora Roznieckiego należące wraz z przyległościami, które podług taxy sądowej sporządzonej na tal. 83545 sgr. 29 szel. 3 oceniono, maia byćdź na żądania wierzycieli z powodu długów publicznie naywięcej dającemu sprzedane, którym końcem terminu licytacyiny na

dzień 29. Września r. b.

dzień 7. Stycznia 1825.

und der peremptorische Termin auf
den 7. April 1825
vor dem Herrn Landgerichts-Rath Springer,
Morgens um 9 Uhr, allhier angesetzt.

Befähigten Käufern werden diese Termine mit der Nachricht bekannt gemacht, daß in dem letzten Termine das Grundstück dem Meistbietenden zugeschlagen und auf die etwa nachher einkommenden Gebote nicht weiter geachtet werden soll, insofern nicht gesetzliche Gründe dies nothwendig machen.

Uebrigens steht innerhalb vier Wochen vor dem letzten Termine einem Jeden frei, uns die etwa bei Aufnahme der Taxe vorgefallenen Mängel anzuzeigen.

Die Taxe kann zu jeder Zeit in unserer Registratur eingesehen werden.

Bromberg, den 10. Mai 1824.

Königl. Preuss. Landgericht.

Subhastations-Patent.

Das unter unserer Gerichtsbarkeit hieselbst, in der Kirchen-Straße sub No. 98. belegene, den Bäcker-Meister Gottlob Wilhelm Hoffmannschen Erben zugehörige massive Wohnhaus nebst Zubehör, welches nach der gerichtlichen Taxe auf 738 Rthlr. 6 Sgr. 6 Pf. gewürdigt worden ist, soll auf den Antrag der Gläubiger Schuldenhalber öffentlich an den Meistbietenden verkauft werden, und der Versteigerungs-Termin ist auf

den 20. November d. J.

vor dem Herrn Landgerichts-Rath Springer, Morgens um 9 Uhr, allhier angesetzt.

Befähigten Käufern wird dieser Termin mit der Nachricht bekannt gemacht, daß in demselben das Grundstück dem Meistbietenden zugeschlagen und auf die etwa nachher einkommenden Gebote nicht weiter geachtet werden soll, insofern nicht gesetzliche Gründe dies nothwendig machen.

Uebrigens steht innerhalb 4 Wochen vor dem Termine einem Jeden frei, uns die etwa bei Aufnahme der Taxe vorgefallenen Mängel anzuzeigen.

termin zaś peremptoryczny na
dzień 7. Kwietnia 1825.
zrana o godzinie 9. przed W. Sędzią
Springer w miejscu wyznaczone zostały.

Zdolność kupienia mających uwiadomiamy o terminach tych z nadmienieniem, iż w ostatnim dobra te najwięcej dającemu przybite zostaną, na późniejsze zaś podania względ mianym nie będzie, jeżeli prawne tego nie będą wymagać powody.

W przeciągu 4ch tygodni zostawia się z resztą każdemu wolność, doniesienia nam o niedokładnościach, iakieby przy sporządzeniu taxy zayść były mogły.

Taxa każdego czasu w Registraturze naszey przeyrzaną być może.

Bydgoszcz, dnia 10. Maja 1824.

Krolewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

Patent subhastacyjny.

Dom murowany pod iurysdykcją naszą tutaj w ulicy kościelnej pod Nro. 98. położony, do sukcesorów piekarza Gottliba Wilhelma Hoffmann należący wraz z przyległościami, który podług taxy sądowej sporządzonej na tal. 738, sgr. 6, d. 6. jest oceniony, na żądanie sukcesorów w celu uskutecznienia działów publicznie najwięcej dającemu sprzedany być ma, którym celem termin licytacji na
dzień 20go Listopada r. b.

zrana o godzinie 9tej przed W. Springer Sędzią Ziemiańskim w miejscu wyznaczonym został.

Zdolność kupienia mających uwiadomiamy o terminie tym z nadmienieniem, iż w terminie tymże nieruchomości najwięcej dającemu przybitą zostanie, na późniejsze zaś podania względ mianym nie będzie, jeżeli prawne tego nie będą wymagać powody.

W przeciągu 4. tygodni zostawia się z resztą każdemu wolność doniesienia nam o niedokładnościach, iakieby przy sporządzeniu taxy zayść były mogły.

Die Taxe kann zu jeder Zeit in unserer
Registatur eingesehen werden.

Bromberg, den 19. Juli 1824.
Königl. Preuß. Landgericht.

Subhastations-Patent.

Das unter unserer Gerichtsbarkeit in der
Intendantur Bromberg bei der hiesigen Stadt
belegene, der verwittweten Puhan zugehörige
Erbpachts-Verwerk Grostwo, welches nach
der gerichtlichen Taxe, incl. des Kruges,
auf 6524 Rthlr. 13 Sgr. 6 Pf., mit Aus-
schluß des Kruges jedoch nur auf 4421 Rthlr.
13 Sgr. 6 Pf. gewürdigt worden ist, soll
auf den Antrag der Gläubiger Schulden-
halber öffentlich an den Meistbietenden ver-
kauft werden, und die Bierungs-Termine
sind auf

den 20. Oktober d. J.,

den 22. Dezember d. J.

und der peremptorische Termin auf

den 25. Februar f. J.

vor dem Herrn Landgerichts-Rath Springer,
des Morgens um 9 Uhr, öffentlich angesehen.

Besigfähigen Käufern werden diese Ter-
mine mit der Nachricht bekannt gemacht, daß
in dem letzten Termine das Grundstück dem
Meistbietenden zugeschlagen und auf die etwa
nachher einkommenden Gebote nicht weiter
geachtet werden soll, in sofern nicht gesetzliche
Gründe dies nothwendig machen.

Uebrigens steht innerhalb 4 Wochen vor
dem letzten Termine einem Jeden frei, uns
die etwa bei Ausnahme der Taxe vorgefalle-
nen Mängel anzuzeigen.

Die Taxe kann zu jeder Zeit in unserer
Registatur eingesehen werden.

Bromberg, den 28. Juni 1824.

Königlich Preussisches Landgericht.

Subhastations-Patent.

Das unter unserer Gerichtsbarkeit im
Inowracławischen Kreise belegene, der Helena
Pudicianna, gebornen v. Rozniecka, verwitt-
weten v. Dyminska zugehörige Allodial-Nit-
tergut Branno nebst Zubehör, welches nach

Taxe jedesmaligen Malen in der Registratur
nasséy przeyrzana byđz moze.

Bydgoszcz, dnia 19. Lipca 1824.
Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

Patent subhastacyjny.

Dziedziczno-dzierzawny folwark Gro-
stwo pod iurysdykcyą naszą w Intendan-
turze Bydgoskiej położony, do owdowia-
łej Puhan należący, wraz z przyległościa-
mi, który podług taxy sądowno sporzą-
dzonej włącznie z gościncem na tal. 6324,
sgr. 13, fen. 6, oprócz goścince zaś tylko
na 4421 tal. 13 sgr. 6 fen. jest oceniony,
na żądanie wierzyteli z powodu długów
publicznie naywięcej daiaćemu sprzedany
byđz ma, którym końcem terminu licyta-
cyine na

dzień 20. Października r. b.

dzień 22. Grudnia r. b.

termin zaś peremtoryczny na

dzień 25. Lutego r. p.

zrana o godzinie 9. przed W. Springer Sędzią
Ziemiańskim w miejscu wyznaczone zostały.

Zdolność kupienia mających uwłado-
miamy o terminach tych z nadmienieniem
iż w terminie ostatnim nieruchomości nay-
więcej daiaćemu przybitą zostanie, na póź-
niejszy zaś podania względ mianym nie
będzie, jeżeli prawne tego niebędą wyma-
gać powody.

W przeciągu 4. tygodni zostawia się
zresztą każdemu wolność doniesienia nam
o niedokładnościach, iakieby przy sporzą-
dzeniu taxy zayść były mogły.

Taxe każdego czasu w Registraturze
nasséy przeyrzana byđz moze.

Bydgoszcz, dnia 28. Czerwca 1824.
Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

Patent subhastacyjny.

Dobra allodialne szlacheckie Branno
pod iurysdykcyą naszą w Powiecie Inowro-
clawskim położone, do Heleny Pudicianny
z Roznieckich Dzimińskiéy należące, wraz
z przyległościami, które podług taxy sądo-

der gerichtlichen Taxe auf 33518 Rthlr. 20 Sgr. 2 Pf. gewürdigt worden ist, soll auf den Antrag der Gläubiger Schulden halb her öffentlich an den Meistbietenden verkauft werden, und die Bietungstermine sind auf

den 19ten Juni d. J.,

den 22sten September d. J.,

und der peremptorische Termin auf

den 7ten Januar f. J.,

vor dem Herrn Landgerichtsrath Krause, Moraens um 9 Uhr, alhier angesetzt.

Besitzfähigen Käufern werden diese Termine mit der Nachricht bekannt gemacht, daß in dem letzten Termine das Grundstück dem Meistbietenden zugeschlagen, und auf die etwa nachher einkommenden Gebote nicht weiter geachtet werden soll, insofern nicht gesetzliche Gründe dies nothwendig machen.

Uebrigens steht innerhalb 4 Wochen vor dem letzten Termine einem Jeden frei, uns die etwa bei Aufnahme der Taxe vorgefallenen Mängel anzuzeigen.

Die Taxe kann zu jeder Zeit in unserer Registratur eingesehen werden.

Bromberg, den 9. Februar 1824.

Königl. Preussisches Landgericht.

Bekanntmachung.

Es sollen die beiden, dem Müller Samuel Laube gehörigen, zu Nitzewice belegenen Windmühlen nebst Ländereien auf ein Jahr, von Michaeli d. J. ab, im Termine

den 8. Oktober d. J.

vor dem Herrn Referendarthas Kwadynski an Ort und Stelle zu Nitzewice öffentlich verpachtet werden.

Pachtwillhaber werden hiezu eingeladen.

Bromberg, den 13. September 1824.

Königl. Preuss. Landgericht.

Offener Arrest.

Nach dem bei uns auf den Antrag einiger Gläubiger über den Nachlaß des zu Nitzewice im Wongrowieschen Kreise verstorbenen Gutsbesizers und Kammerherrn Max-

wie sporządzonéy na tal. 33518, sgr. 20, fen. 2, oceniono, mają być na żądanie wierzycieli z powodu długów publicznie naywięcéy dającemu sprzedane, którym końcem terminu licytacyine

na dzień 19. Czerwca r. b.

na dzień 22. Września r. b.

termin zaś peremptoryczny

na dzień 7. Stycznia r. p.

zrana o godzinie 9. przed W. Krause Sędzią w miejscu wyznaczone zostały.

Zdolność kupienia mających uwiadomiamy o terminach tych z nadmienieniem: iż w ostatnim nieuchomość naywięcéy dającemu przybita zostanie, na późniejsze zaś podania względ mianym nie będzie, jeżeli prawne tego nie będą wymagały powody.

W przeciągu 4 tygodni zostawia się zresztą każdemu wolność doniesienia nam o niedokładnościach, iakieby przy sporządzeniu taxy zayść były mogły.

Taxa każdego czasu w Registraturze naczéy przeyrzaną być może.

Bydgoszcz, dnia 9go Lutego 1824.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

Obwieszczenie.

Dwa wiatraki do młynarza Samuela Laube należące w Nieszczevicach położone, mają być wraz z gruntami na rok ieden od St. Michała r. b. począwszy w terminie

dnia 8. Października r. b.

przed Referendarzem Ur. Kwadynskim w miejscu Nieszczevicach publicznie w dzierżawę wypuszczone, którym końcem chęć dzierżawienia mających wzywamy.

Bydgoszcz, dnia 13. Września 1824.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

List otwarty.

Ponieważ na żądanie niektórych wierzycieli nad pozostłością po s. p. Szambelanie Maxymilianie Grabkim w Miłostawicach w Powiecie Wongrowieckim zmar-

ben: so soll übrigens unter gleichen Bedingungen, die Fortsetzung nur noch auf sechs Monate, nach Publikation dieses Regulativs, gestatter werden.

§ 37.

Den sogenannten Lingerschen und andern Packerträgern und Schnittgängern, den Holzuhrmachern, Schleifern, R-felsticern und Eisenwaaren- und Leinwandhändlern soll auch ausnahmsweise gestatter werden, die ihnen bisher zugestandenen Gehülften noch sechs Monate hindurch beizubehalten, aber keine neue anzunehmen, es geschehe denn solches diesem Regulativ (§ 13.) gemäß.

Berlin, den 28. April 1824.

Ministerium des Handels. Ministerium des Innern u. d. Polizei.

Graf v. Bülow.

v. Schuckmann.

Ministerium der Finanzen.

v. Klemm.

cederów: natenczas, kami, trudnienie się niecznie zachorzałeg miesięcy, od czasu ogłoszenia kommen regulaminu, ma bydz dozwolone podwoy

§ 37.

Ludziem paki noszącym z Lingen i zkad inąd i mniszarom, robiącym zegary drewniane, szlifierzom, naprawiającym kołty i kandyliacym żelazem i płótnem ma bydz sposobem wyjątku pozwolono trzymać swych dotychczasowych pomocników ieszcze do sześciu miesięcy, lecz nie ma bydz pozwolone przyjmować nowych, chybaby stosownie do § 18. niniejszego regulaminu.

Berlin, dnia 28go Kwietnia 1824.

Ministerstwo handlu Ministerstwo spraw wewnętrznych i Policyi.

Hrabia Bülow.

Schuckmann.

Ministerstwo Finansów.

Klemm.

55 September.

Bekanntmachung.

Aus den mir zugekommenen Berichten habe ich ersehen, daß die im vorigen Jahre zum Ersatz des stehenden Heeres ausgehobenen und im Herbst v. J. und im Frühjahr d. J. eingestellten Mannschaften des Bonarowicer Kreises den Weg nach Onesen ohne alle militairische Bedeckung und ohne Desertion gemacht, und so zu ihren Truppentheilen sich begeben haben.

Ich finde hierin einen Beweis des guten Geistes der Einwohner jenes Kreises, indem

55 z Września.

Obwieszczenie.

Z doszłych do mnie raportów doczytałem się, że w roku zeszłym do skompletowania stołącego woyska wybrani i wcieleni r. z. tudzież pod czas wiosny r. b. dostawieni popisowi z Powiatu Wongrowieckiego drogę do Gniezna bez wszelkiej straży woyskowej i bez dezercyi odbyli i tak się do swych oddziałów woyska udali.

W tym znajduję dowód dobrego ducha mieszkańców Powiatu rzeczonego, al-

der gerichtlichen Tater Beretwilligkeit den
20 Egr. 2 Pf. König und Vaterland genügen,
auf den Anträgen hiermit öffentlich meine Zu-
sicherheit zu erkennen.

Posen, den 11. September 1824.

Königl. Preuß. Ober-Präsident des
Großherzogthums Posen.

In Abwesenheit und im Auftrage
v. Colomb.

bowiem z pełną zaufania gotowością obo-
wiązkom ku Królowi i Ojczyźnie zadość
czynią, i dać im niniejszém publicznie
poznać moje zadowolenie.

Poznań, dnia 11. Września 1824.

Królewsko-Pruski naczelny Prezes
W. Xięstwa Poznańskiego.

W niebytności i w poruczeniu.
de Colomb.

Bekanntmachung.

Auf sämtlichen Königl. Post-Ämtern
ist für den Preis von 5 Rthlr. die
Sammlung mehrerer, das Großherzog-
thum Posen angehörender Verordnungen
aus den Jahren 1810 bis 1817
in zwei Bänden, deutsch und polnisch, zu
haben.

Posen, den 9. September 1824.

Königl. Preuß. Ober-Präsident des
Großherzogthums Posen.

In Abwesenheit und im Auftrage
v. Colomb.

Obwieszczenie.

Na wszystkich Król. Urzędach poczt-
owych dostać można za cenę tal. 4
zbioru niektórych W. Xięstwa Poznań-
skiego tyczących się urzędzeń z lat
1810 do 1817
w dwóch księgach w języku niemieckim i
polskim.

Poznań, dnia 9. Września 1824.

Królewsko-Pruski naczelny Prezes
W. Xięstwa Poznańskiego.

W niebytności i w poruczeniu.
de Colomb.

Verfügungen der Königl. Regierung.

11 September I.

Die ärztliche Behandlung erkrankter Soldaten von
kleinen detachirten Kommando's betreffend.

Es ist der Fall vorgekommen, daß der zur
schleunigen ärztlichen Behandlung eines plötz-

Urządzenia Król. Regencyi.

11 z Września I.

Względem leczenia zachorzałych żołnierzy z roz-
lokowanych małych kommand.

Wydarzyło się, że mieszkańcy naybliż-
szy Chirurg powiatowy do spieszego le-

lich und lebensgefährlich erkrankten Soldaten von einem kleinen detachirten Kommando aufgeförderte, zunächst wohnende Kreis-Wundarzt, in Ermangelung der benötigten Transportmittel, seine Hilfe hat versagen müssen.

Um nun das Leben und die Gesundheit erkrankter Soldaten von dergleichen isolirten Detachements ähnlichen Zufälligkeiten künftig nicht Preiss zu geben, wird hiermit Folgendes bestimmt:

- 1) Kreis-Physiker und Wundärzte, die außerhalb ihres Wohnorts zu einem kranken Soldaten gerufen werden, bedienen sich zu ihrer Ueberkunft an denjenigen Orten, wo Post-Stationen sind, der regulativmäßigen, aus dem Militär-Fonds zu vergütenden Extra-Post.
- 2) Dagegen ist ihnen an Orten, wo weder Extrapost-Pferde noch Lohnfuhrer zu erhalten sind, zu dem gedachten Behuf eine zweispännige Vorspann-Fuhre, gegen die vorschriftsmäßige und ebenfalls aus dem Militär-Fonds zu leistende Vergütung, von der betreffenden Kommune zu stellen.

Diese Bestimmungen bringen wir hiermit zur allgemeinen Kenntniß.

Bromberg, den 7 September 1824. Abthl. I.

czenia nagle i niebezpiecznie zachorzałego żołnierza z rozlokowany małej komendy przywołany, w niedostatku podwoły pomoc swą odwołać musiał.

Aby więc życia i zdrowia zachorzących żołnierzy oddziałów takowych na podobne przypadki nie wystawiać, stanowi się niniejszem następnie:

- 1) Fizycy i Chirurgowie Powiatowi którzy za ich mięysce zamieszkania do chorego żołnierza przywołani będą, użyją do wyjazdu swego w tych mięyscach, gdzie się stacye pocztowe znajdują, extrapocztę regulaminem przepisany z funduszu woyskowego wynagrodzić się mający,
- 2) przeciwnie zaś w tych mięyscach, gdzie ani koni extrapocztowych ani furej niemięysce dostać nie można, powinna do zamiaru tego parokonną furę za wynagrodzeniem regulaminem przepisany i z funduszu woyskowego ponieść się mającym właściwa gmina dostawić.

Postanowienia te podajemy niniejszem do wiadomości publicznej.

Bydgoszcz, d. 7. Września 1824. W. I.

Daß die Vorschrift des Stempel-Gesetzes vom 7. März 1822, § 3. Litt. i. auf die bisherige theilweise Befreiung der Testaments-Exekutoren nicht anwendbar ist.

Auf den Grund eines Königl. Finanz-Ministerial-Reskripts vom 18. Februar d. J. I. L. 3423. wird hiermit bekannt gemacht, daß die Vorschrift des neuen Stempel-Gesetzes vom 7. März 1822, § 3. Litt. i. auf die bis-

Z przepis prawa stęplowego z dnia 7. Marca 1822, § 5. lit. i. do dotychczasowego cząstowego uwolnienia exekutorów testamentu nie stosuje się.

Na mocy reskryptu Krol. Ministerstwa finansów z dnia 18. Lutego r. b. III. 3423. obwieszcza się niniejszem, że przepis nowego prawa stęplowego z dnia 7. Marca 1822, § 3. lit. i. do dotychczasowego czą-

herliche theilweise Befreiung der Testaments-Exekutoren nicht anwendbar und daher von den Vermächtnissen an letztere um so mehr der volle Erbschafts-Steinzel zu entrichten ist, als das neue Steinzel-Gesetz die remuneratorischen Schenkungen ausdrück-lich dem Erbschafts-Steinzel unterwirft.

Hiernach haben sich die betreffenden Be-sörden zu achten.

Breslau, den 17. September 1824. Abthl. I.

stkowego uwolnienia exekutorów testamen-tu nie stosuje się, a przeto od spadków dla ostatnich tém bardziey zupełny stępel spadkowy zaspokoiony bydź ma, ile że nowe prawo stęplowe remuneratoryjne po-darowania wyraźnie stęplowi spadkowemu podaje.

Do tego stosować się powinny Władze właściwe.

Bydgoszcz, d. 17. Września 1824. W. II.

1467 August II.

Betrifft die Entrichtung der Gewerbesteuer von den Bäckern und Schlächtern.

Nach der Bestimmung No. 11., in der Beis-lage 13. zum Gewerbesteuer-Gesetze vom 30. Mai 1820, soll bei den Bäckern und Schläch-tern der durch neu Anretende, im Laufe des Jahres entstehende Zugang der Gesellschaft der Bäcker zu Gute kommen, dagegen aber auch solche für den Abgang, der durch Aus-tretende herbeigeführt wird, haften.

Diese Vorschrift bezieht sich, wie aus der allgemeinen Bestimmung in No. 8. derselben Beilage hervorgehet,

wonach da, wo ein Mittelsatz für jede Abtheilung besteht, derselbe mit der Zahl der Gewerbesteuerpflichtigen multipliziert, die Summe angebt, welche die Stadt oder der Kreis an Gewerbesteuer aufbringen muß,

lediglich auf den, in No. 10. jener Beilage vorausgesetzten Fall, wo die Gewerbesteuer, im Verhältniß der Bevölkerung, erhoben wird, und wo alsdann nach der Eigenthümlichkeit des Besteuerungsfalles der Zu- oder Abgang einzelner Gewerbetreibenden nicht von Einfluß auf die Total-Summe der aufzubringenden

1467 z Sierpnia II.

Względem zaspokoienia podatku procederowego przez piekarzy i rzeźników.

P odług postanowienia Nro. 11. w Dodatn 13 do prawa o podatku procederowym z dnia 30. Maja 1820. ma się przy piekarzach i rzeźnikach przybytek przez nowo proce-der ten rozpoczynających w ciągu roku wynikać towarzystwu piekarzy na dobro rachować; przeciwnie zaś towarzystwo to za ubytek przez wychodzących zrzadzony, ręczyć musi.

Przepis ten ściąga się, iak się z po-wszecznego postanowienia w Nrze 8. do-datku tego okazuje,

podług którego tam, gdzie mierna op-łata dla każdego oddziału exystuje, ta liczbą procederowników multiply-kowana tę summę wskazuje, którą miasto lub Powiat w podatku proce-derowym złożyć musi,

iedynie do tego w Nrze 10. rzeczonego do-datku domniemanego przypadku, gdzie się podatek procederowy w stosunku ludności pobiera, i gdzie potem według właściwo-sci podatkozowania, przybytek lub ubytek pojedynczych procederowników nie od wpływu na całkowitą summę zebrać się

Steuer seyn kann. Da nun bloß in den Städten der I. und II. Abtheilung die Bäcker und Schlächter ihre Gewerbesteuer nach der Bevölkerung aufbringen müssen, so werden in Folge höherer Anordnung die Bestimmungen der Erläuterungen zum Gewerbesteuer-Gesetz vom 26. November 1820, § 12. zu b.,

wonach bei Bäckern und Fleischern die Zugänge ganz allgemein und unberücksichtigt bleiben, und keine Veranlassung zur Erhöhung der Soll-Einnahme seyn sollen, so wie zu b. b.,

wonach der für Bäcker und Fleischer, deren Gewerbe aufhört, ausfallende Steuer-Vortrag allgemein für das folgende Jahr der Steuer Summe wieder zugeschlagen werden soll, welche diese Gewerbe aufzubringen haben,

hiedurch dahin erklärt, daß dieselben nur auf die Bäcker und Schlächter in den Städten der I. und II. Abtheilung, wozu im hiesigen Regierungs-Bezirk nur die Stadt Bromberg gehört, Anwendung finden. In der III. und IV. Abtheilung, wozu ausschließlich der Stadt Bromberg sämtliche ländliche und städtische Dörtschaften des hiesigen Regierungs-Bezirks gehören, ist dagegen der Ab- und Zugang der Gewerbetreibenden auch bei den Bäckern und Fleischern ganz in derselben Art zu berücksichtigen und demnach auch in den einzureichenden Gewerbesteuer-Zu- und Abgangs-Listen aufzunehmen, wie bei allen übrigen Gewerbetreibenden, die nach Mittelfägen steuern.

Die im § 11. Litt. a. der gedachten Erläuterungen zum Gewerbesteuer-Gesetz vom 26. November 1820 enthaltene Bestimmung über den Zuschlag des durch die Ermäßigung der Steuer eines einzelnen Gewerbetreibenden entstehenden Ausfalls zu dem im folgenden Jahre aufzubringenden Gesamt-Betrage, findet aber, wie sich von selbst versteht, in sämtlichen 4 Abtheilungen, auch auf die Bäcker und Schlächter Anwendung.

mianego podatku zależec ma. Gdy więc tylko w miastach Igo i IIgo oddziału piekarze i rzeźnicy podatek swój procederowy według ludności zaspokoiać mają; przeto na mocy wyższego rozporządzenia, postanowienia objaśnienia do prawa podatku procederowego z dnia 26. Listopada 1820. § 12. ad b.

podług których przy piekarniach i rzeźnikach przybytki w powszechności całkiem na względ nie zasługują, i żadnego powodu do podwyższenia wpłynąć mianego dochodu nie mają;

iakotież ad b. b.

podług których ilość podatkowa dla piekarzy i rzeźników których proceder ustaje, upadająca, powszechnie na następnyrok do summy podatkowej dołączona być ma, którą te procedery złożyć mają;

tak dalece się ninieyszem deklarują, że te tylko do piekarzów i rzeźników w miastach I. i II. oddziału, do którego w Departamencie Regencyi tuteyszey tylko miasto Bydgoszcz należy, stosują się. W III. i IV. oddziale zaś, do których, wyłącznie miasta Bydgoszczy, wszystkie mieyskie i wleyskie osady Departamentu Regencyi tuteyszey należą, ma przybytek i ubytek procederowników i co do piekarzy i rzeźników całkiem i w ten sam sposób na względ zasłużyć i podług tego też w podać mianych listach przybytku i ubytku podatku procederowego być umieszczony, iak przy wszystkich innych procederownikach, którzy według miernych zasad opłacaia.

Zawierające się w § 11. lit. a. wspomnianych objaśnien do prawa podatku procederowego z dnia 26. Listopada 1820 postanowienie, względem dodania ubytku przez zmniejszenie podatku poiedynczego procederownika wynikłego, do całkowitej ilości w następnym roku sciągnąć się mającý, stosuje się, iak się samo przez się rozumie, we wszystkich 4. oddziałach także do piekarzów i rzeźników.

Sämmtliche Gewerbesteuer- & Aufnahmes-
Beförden unserer Regieruugs-Bezirks werden
demnach angewiesen, sich nach diesen Bestim-
mungen genau zu achten.

Bromberg, den 15. September 1824. Abthl. II.

1542 August II.

Prämien für Verbesserung der Tuch-Fabrikation.

Das Königl. Ministerium für Handel
und Gewerbe hat auf unsern Antrag dem
Schönfärber Zehlfass zu Schönlanke, welcher
in Folge der für die Verbesserung der Tuch-
Fabrikation gegebenen Belehrung sich zuerst
die von Reiche und Compagnie erfundene
Maschine zum Durchfärbn der Tuche ange-
schafft, eine Prämie von 20 Rthlr. ertheilt,
und eben so ist den dortigen Tuchmachern
Christoph Klatt, Martin Ruffmann und Mi-
chael Rege junior, bei denen diese Belehrung
ebenfalls sogleich Eingang gefunden und die
ihre Stühle auf die Weberel mit dem Schnell-
schützen eingerichtet haben, jedem eine Prämie
von 15 Rthlr. bewilligt.

Dies wird den übrigen Färbem und
Tuchmachern des hiesigen Regieruugs-Depar-
tements zur Nachahmung — sich ebenfalls
der Verbesserung der Tuch-Fabrikation ange-
legen seyn zu lassen — hienit bekannt gemacht.

Bromberg, den 3. September 1824. Abthl. II.

Stösownie do tego zalecamy wszystkim
Władzom Departamentu naszego Regency-
nego spisem podatku procederowego tru-
dniącym się, aby się do postanowień tych
ściśle stosowały.

Bydgoszcz, d. 15. Września 1824. W. II.

1542 z Sierpnia II.

Względem udzielonych premiiów za polepszenie
fabrykacyi sukna.

Królewskie Ministerstwo handlu i proce-
deru udzieliło na wniosek nasz fablierzowi
Tetzloff w Trzciance, który wskutek pou-
czenia dla polepszenia fabrykacyi sukna da-
nego, nayprzód sobie wynalezioną przez
Reiche i Compagnie maszynę do farbowa-
nia sukna sprawił, nagrodę talarów dwa-
dzieścia, podobnież tańteyszym sukienni-
kom Krysztofowi Klatt, Marcinowi Kuss-
mann i Michałowi Lege młodszemu,
u których pouczenie to rownież natychmiast
wstępn znalazło i którzy warsztaty swe
do tkactwa z szybkiem czotemkiem urzą-
dzili, każdemu z nich nagroda talarów 15
uchwalona została.

To obwieszczamy niniejszym ku na-
śladowaniu przez innych fablierzów i su-
kienników Departamentu Regencyi tutey-
szey i w ciał dłożenia podobnież stara-
nia do polepszenia fabrykacyi sukna.

Bydgoszcz, d. 3. Września 1824. W. II.

556 September I.

N a c h w e i s u n g

der Marktpreise in den Kreis-Städten des Bromberger Regier.-Departements im Monat August 1824.

Namen der Kreis-Städte.	G e t r e i d e.								Gersten- Größe.	Buch- weizen- Größe.	Erbsen.	Fleisch ein Pfund.	Brands- wein ein Quart.	Heu ein Centner.	Stroh ein Schod.							
	Weizen.	Roggen.	Gerste.	Hafer.	Der Berliner Scheffel																	
	Rtl. fgr. p.	Rtl. fgr. p.	Rtl. fgr. p.	Rtl. fgr. p.	Rtl. fgr. p.	Rtl. fgr. p.	Rtl. fgr. p.	Rtl. fgr. p.								fgr. pf.	fgr. pf.	Rtl. fgr. p.	Rtl. fgr. p.			
1 Bromberg	28	2	14	7	11	5	11	3	1	8	2	20	15	3	2	4	7	6	2	15		
2 Chodzieſen	1	7	13	3	10	7	8	2	1	15	2		13	3	1	5	4	10	1	22		
3 Czarnikau	1		14		12		12	6		29	1	15	15		1	3	4	5	1	20		
4 Gnesen	1		14	11	12	3	12		1	18	4	24		1	1	6	5	11	3	3		
5 Inowroclaw	1		14		9		11		1	15	1	20	14		1	4	4	8	12	2		
6 Mogilno	28		12	6	14		14				16		1	1	3	3	5	25	3	10		
7 Schubin	1		18	2	10		15		1	2	1	20	12	4	1	3	5	18	2	25		
8 Wirtſitz	1	4	3	14	4		10		1	10	1	18	17	6	1	5	4	10	1	10		
9 Wągrowiec	1	8	2	14		12	3	11		1	2		15		1	5	4	12	2			

Bromberg, den 10. September 1824. Abthl. I.

556 z Września I.

W y k a z

cen targowych w miastach powiatowych Departamentu Regencyi Bydgoskiej w miesiącu Sierpniu 1824.

Nazwisko miast powiatow- wych.	Z b o ż e								Kasza jęcz- mienna.	Kasza tatarsza- na.	Groch.	Mięsa funt.	Wó- dki kwar- ta	Siana oetnar.	Słomy kopa.							
	Pszonica	Zyto.	Ję- czmień.	Owies.	S z e f e l B e r l i ŋ s k i																	
	tal. śg. f.	tal. śg. f.	tal. śg. f.	tal. śg. f.	tal. śg. f.	tal. śg. f.	tal. śg. f.	tal. śg. f.								tal. śg. f.	tal. śg. f.	tal. śg. f.	tal. śg. f.	tal. śg. f.		
1 Bydgoszcz	28	2	14	7	11	5	11	3	1	8	2	20	15	3	2	15						
2 Chodzież	1	7	13	3	10	7	8	2	1	15	2		13	3	4	6						
3 Czarnków	1		14		12		12	6		29	1	15	15		10	22						
4 Gniezno	1		14	11	12	3	12		1	18	4	24	15		5	1						
5 Inowrocław	1		14		9		11		1	15	1	20	14		11	3						
6 Mogilno	28		12	6	14		14				16		1	4	8	12						
7 Szubin	1		18	2	10		15		1	2	1	20	12	4	3	25						
8 Wyrzysk	1	4	14	4	10		10		1	10	1	18	17	6	18	25						
9 Wągrowiec	1	8	14		12	3	11		1	2	15		1		10	10						
Bydgoszcz, dnia 10. Września 1864. Wyd. I.																						

Bydgoszcz, dnia 10. Września 1824. Wyd. I.

Personal - Chronik.

Kronika Osobista.

Der Wundarzt Ludwig Schwanzfeuer ist als solcher approbirt und als Kreis-Chirurgus des Gnesener Kreises bestellt, auch in beiden Qualitäten vereidigt worden.

Der bei der evangelischen Schule zu Königl. Stodoln angestellt gewesene, früher Seminarist, Röder ist als Unterlehrer bei der evangelischen Stadt-Schule zu Kobsenz interimistisch bestätigt.

Der evangelische Seminarist Michael Hellwig ist als evangelischer Schullehrer und Kantor in Schocken interimistisch bestätigt.

Lekarz Ludwik Schwenzfeuer jako takowy zatwierdzony i na Chirurga Powiatu Gniźnieńskiego nominowany został i do obydwoch obowiązków przysięgę złożył.

Ustanowiony przy szkole ewangelickiej w Stodołach Królewskich Seminarysta Röder zatwierdzony został intermistycznie na podnanczyciela przy szkole mieyskiej ewangelickiej w Kobsenicy.

Seminarysta ewangelicki Michał Hellwig nauczycielem ewangelickim i kantorem w Skokach intermistycznie zatwierdzony został.